

MAGYAR SÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy hóra kor. 1.---	Vidékre: Egy hóra kor. 1.20
Negyedévre --- " 3.---	Negyedévre --- " 3.60
Félévre --- " 6.---	Félévre --- " 7.20
Egész évre --- " 12.---	Egész évre --- " 14.---

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

FELELŐS SZERKESZTŐ:
csiktoplóczai LAZÁR ELEMÉR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, IV. kerület, Vámház-körút 8. szám.
Hirdetések nettó számítással, díjszabás szerint
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Párbaj a végkimerülésig.

(F. L. dr.) Kezdetleges népek harci taktikájában találjuk azt a módszert, hogy a sereg legvittebbjei párviadalra hívják az ellenfél leventéit s amelyik fél vitteze győz, azé az igazság. Ezzel a háboru be van fejezve, de a veszített fél vitteze is el van veszve.

Vagy a győző üti agyon, vagy ha innen sikerült törött bordával megmenekülnie, a saját népe ropogtatja meg a csontjait.

Ime a két kormány helyzete.

Elkeseredetten küzdenek. A kiegyezés minden pontjánál a végkimerülésig folyik a harcz, mert mind a két kormány igen jól tudja, hogy hátrálni, engedni nem lehet, inkább ott dül ki a párviadalban, mint hátrálva, saját serege kergesse a kormányok politikai halálába.

A jó isten tudná megmondani, hányadszor csapnak már össze. Nem látjuk, nem halljuk a csatakiáltásokat és ez bosszant bennünket. Pedig nincs miért bosszankodnunk, mert sokkal helyesebb az így, ha a sereg zöme nem kísér minden mozdulatot szemmel: sok idegességet, sok izgatottságot spórolunk meg. Hiszen nekünk miért kellene látnunk, hallanunk ezt a vivódást? Hoznak azon a tanácskozáson valami kötelező határozatot? Nem.

Akit a kormányok titkolózása izgat, az bizonyára érdeklődik annyira a közös ügyek iránt, hogy az erről szóló 1868-iki XII. törvénycíkket végig olvassa. Ennek a t. cz.-nek a 61. §-a teljesen megnyugtathatja az illetőt.

Ebben a szakaszban szóról-szóra ez van: „A két fél felelős miniszteriumai közös egyetértéssel készítsék meg a szövetségi részletes javaslatot s terjessze azt mindenik az illető országgyűlésé elé, s a két országgyűlésnek megállapodásán lesznek Ő felsége szentesítése alá terjesztendők.”

Tehát ez az előzetes csatározás, még nem vezet végleges eredményekre, mert hiszen nem a miniszterek egyezségei, hanem az országgyűlések megállapodásai, kerülnek szentesítés alá s válnak majd törvénné — ha válnak.

Ne zavarjuk hát a kormányt nehéz munkájában. Az, hogy a kiegyezés csak úgy ripsz-ropsz nem jön létre, a legfényesebb bizonyítéka, hogy Széll Kálmán és munkatársai alapos és körültekintő munkát végeznek. Ha csak az volna a cél, hogy kiegyezés legyen, akárminő — csak legyen: azért nem kellett volna 6 eszten-deig birkózni.

Némely lapok meglepetésről is beszélnek, mely az utolsó pillanatban is bekövetkezhetik. Mi lehetne az a meglepetés? A megegyezés nem, mert az a tárgyalás célja, tehát ha létre jön, nem lephet meg senkit. Még két eset lehetséges. Vagy bukás és új kormányok vagy királyi döntés ismét. Nos, a bukás — azt hisszük — nem sokat segítene a vajudó kiegyezésen, mert a mostani országgyűléssel senki sem merne vállalkozni egy sérelmes kiegyezés keresztülvitelére.

A másik eset volna a királyi presszió. A Széll-kormányánál, azt hisszük, ez nem

sokat fog segíteni. Szülhet valami új formulát, mely a vajudó kiegyezés életét meghosszabbítja, de egészen meg nem mentheti.

Ezek azonban mind csak feltevések. Ép olyan feltevések, mint aminő találgatások és képzeleti szülemények a lapoknak a tárgyalásokról hozott közleményei.

A tény, a való tény az, hogy a kormányok tárgyalnak; elkeseredett küzdelmet vívnak egymással s igyekeznek az országgyűlés megnyitáig lehetőleg eredményre jutni.

Tehát ne legyünk türelmetlenek. A kormányok igen jól tudják, hogy hátuk mögött az országgyűlés felvonó hidja, melyen vagy megegyezve, diadallal vonulhatnak be vagy saját hadseregük huzza föl előlük a hidat.

Várjunk tehát. Napok kérdése csak s megtudjuk az eredményt, mely ha nem is a legjobb, de mindenesetre jobb lesz annál, amit eddig jónak tartottunk.

Ne feledkezzünk meg a 67-iki XII. t. cz. 68. §-áról sem, mely azt mondja:

„Magában értetődik, hogy ha, és amennyiben az egyezkedés nem sikerülne, az ország önálló törvényes intézkedési jogát magának fentartja s minden jogai e részben is sértetlenek maradnak.”

Ez volna tán eddigi politikai életünk-höz mérten a legnagyobb meglepetés, de valójában ez is csak látszólag volna meglepetés, mert ez egészen természetes dolog.

Tűzkeresztség.

--- A pákozdi csata 1848. szept. 19-én. ---
— A „Magyarország” eredeti tárczája. —

Jellacsics hordáinak már nem lévén a Balaton mellékén mit pusztítani, a lovagias bán Székesfehérvár felé vette útját, s szeptember 25-én a város alatt egyesülve Hartlieb tábornok seregével, már másnap mintegy 30.000 ember élén minden ellenállás nélkül vonult be Fehérmege székvárosába, ahonnan ugyancsak betyke módon osztogatta parancsait, s egyben megrendszabályozta a várost amugy horvát módra.

Ugyanekkor a kamarillának ezt a jelentést tette:

„A rebellesek egyezkedni, békélni akarnak. En azonban szóba sem állok velük. Pár nap múlva Budaváran császári zászló fogja hirdetni győzelmünket, valamint azt, hogy ki parancsol Magyarországon.”

Ez a hetvenkedés egy kicsit korai volt, mert a magyar kormány sem nézte összedugott kézzel az eseményeket. A fiatal honvédek pedig már annyira hevítették a harci láz, hogy Móga tábornok alig birt velük.

Mindazonáltal jónak látta lépésről-lépésre visszavonulni a bán hadsapatai elől, mig nem Pákozdnál megállapodván, farkasszemet nézett Jellacsics horvátjaival. De ütközetet elfogadni tartózkodott.

Ezenközben a magyar csapatokhoz folyton erősítések érkeztek a fővárosból, úgy hogy Móga hadteste ekkorra már mintegy 16.000

főre szaporodott, részben már begyakorolt honvédek, részben pedig jól fegyverzett nemzetőrök képezvén a hadtest zömét.

De Móga attól is tartott, hogy Jellacsics valamelyik hadosztálya hirtelenben átkelhet a Dunán, s meglepheti a fővárost, azért a Csepel-sziget védelmére, ahonnan az áttörés várható volt, Görgei Artur őrnagyot küldte ki körülbelül 1200 főből álló szabadcsapattal.

A fővárosban aggodalommal vegyes izgatottsággal várták a dolgok fejleményét. Könyörgések szálltak a magyarok Istenéhez, hogy az első honvédek győzelmesen kerüljenek ki a tűzkeresztségből.

Maga az országgyűlés is óhajtván megtudni, hogy mire képesek honvédeink, miután a szakadás az uralkodás és a nemzet közt ugysis megtörtént, hadd lássuk hát hányat ütött az óra?

A képviselőház Ludvig Jánost küldte ki kebeléből, mint országgyűlési biztost Móga táborába, azzal a meghagyással, hogy a tábornokot ütközetre bírja. Egyben pedig a vitéz hadseregtől is elvárja az ország, hogy:

„A pesti helyett, a Zágrádba vivő utat mutatja meg az ellenségnek.”

Ez a kijelentés lelkesítőleg hatott a fiatal honvédekre, akiknek harcvágyát csak fokozták Petőfi és Vasváry Pál gyújtó szavai, kik ekkor már szintén a táborban voltak.

Móga tehát szeptember 29-én csatarendbe állította hadseregét. A jobb szárny Mühlböck ezredes parancsnoksága alatt a Fehérvárról Bicskébe vezető ut mentén elhuzódó szőlőkben

foglalt állást, a centrum Holtiche tábornok alatt Sukuró előtt az országutat tartotta megszállva, a balszárny pedig az országuttól keletre a Velencei tó irányában, míg a tartaléksereg Velence előtt foglalt állást.

A főparancsnok azonban szigorú parancsot adott ki, hogy az ellenség bármilyen közel jöjjön is, a magyar csapatok mindaddig tétlen maradjanak, míg Jellacsics meg nem kezdi a harcot.

Az ellenség pedig folyton közeledett s így elképzelhető, hogy milyen kínos percek voltak azok, amelyeket fiatal honvédeink szívükben az alig fékezhető harci vágygal, átszenvedtek, mindaddig, mig nem egyszerre csak megszólaltak Jellacsics ágyai.

Ez tíz óra tájt lehetett, délelőtt.

De ezt megelőzőleg huszáraink már egy jó fogást csináltak. Jellacsics ugyanis, mielőtt ütközetbe kezdett volna, hogy a magyar tábor erősségét, valamint a főváros állapotát is megismerje, Fligelli őrnagyot megfelelő erővel kém szemlére küldte. Ez a vállalkozás azonban balul ütött ki. Az őrnagy urat portyázó huszáraink elfogták, s embereivel együtt hadifogolyként vitték — egyenesen Budára.

Ez a huszár bravur vezette be a pákozdi csatát. Délelőtt 11 órakor már minden vonalon megkezdődött a harcz.

Jellacsics elsősorban a regálóris katonaságot vitte harczba, az első tűzvonalba állította Hartlieb hadosztályát. Csakhogy a magyar sereg jobbszárnyára intézett támadást honvédeink szuronyszegezve, dicsőséggel visszaverték három ízben is.

Budapest, szept. 28.

Szterényi József kereskedelemügyi miniszteri tanácsos ügyében ma döntött Láng miniszter és mára volt kifűzve a büntető bíróság előtt annak a följelentésnek a tárgyalása, melyet dr. Györffy Gyula orsz. képviselő adott be Szterényi ellen, rágalmaszás büntette miatt. A tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert Szterényi ügyvédje, dr. Nagy Dezső utján *viszonzádat* emelt. All pedig ez a *viszonzád* abban, hogy dr. Györffy Láng miniszterhez 1902 július 5-én levelet intézett, melyben Szterényit meggyalázó kifejezéssel illette. Dr. Baumann, a tárgyaló albiró erre a *viszonzád* alapjául szolgáló levél beszerzése céljából a tárgyalást elhalasztotta október 13-án d. e. 11 órára. A kereskedelmi miniszteriumban folytatott fegyelmi vizsgálat, mint ez előre sejtendő volt, Szterényi fölmentésével végződött, amit Láng miniszter is helybenhagyott.

Az, hogy a miniszteri fegyelmi bizottság így ítél, nem lepett meg bennünket, mert maga a tanács Szterényi miniszteri tanácsos kartársaitól volt összeállítva, nem pedig egy választott fegyelmi bizottságból, mely a kartársi elfogultság feltételezését kizárta volna.

Különben ugy emlékszünk, hogy Györffy Gyula dr. a feljelentésben, mit a kereskedelmi miniszterhez benyújtott, *nem emelt* formális és részletes *vádakat* Szterényi ellen. Most azonban kétségkívül fog erre alkalmat találni, hogy Szterényi dolgait valódi mivoltukban állítsa a világ elé, és bizonyítékokkal is fog szolgálni.

A kiegyezés. Az autonom vámtarifát s a közgazdasági kiegyezésnek ezzel összefüggő kérdéseit tárgyaló miniszterek, tegnap délelőtt tíz órától délután kettő óráig tanácskoztak. Délután Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Darányi Ignác és Láng Lajos miniszterek Pozsonyba utaztak a mezőgazdasági kiállítás megtekintésére. A miniszterek este 9 órakor vissza utaztak Bécsbe, ahol ma d. e. a belga királynő lelki üdvéért megtartott misén résztvettek. A király a most folyó kiegyezési tárgyalásokra való tekintettel előreláthatólag csak kedd-én megy Mürzstegbe, a holnap kezdődő szarvasvadászatokra. A Schönbrunnban tegnap délelőtt adott dejeuneren, amelyre az udvari méltóságokon kívül *Krieghammer* báró közös hadügyminiszter és *Beck* báró vezérkari főnök is hivatalos volt, jelen voltak *Lipót* és *György* bajor hercegek is, akik tegnap reggel érkeztek meg Gödöllőről. Délután 2 órakor a vadászársaság Mürzstegbe utazott, ahonnan október 5-én reggel érkeznek vissza.

Széll Kálmán miniszterelnököt 3 Felsőge ma délelőtt 9 órakor egy órai magánkihallgatáson fogadta.

Széll Kálmán miniszterelnök és Széchényi Gyula gróf 3 Felsőge személye körüli miniszter ma délelőtt 11 órakor magyar díszben megie-

— Eh, mit! — kiállt fel a szépséges bán, fölényes hetykeséggel — nekiszorítom őket a velencei tónak, egy kis hidegfürdő nem fog ártani a nekimelegedett rebelliseknek.

Aztán összeszedte nehéz lovasságát s nagy harcizajjal, attakban támadta meg a honvédegyalogságot. Amde huszáraink készen várták a vasas németeket, *Makk* tűzérőhadnagy pedig, ki üteggel egy völgyben vesztegelt, egyszerre, mintha csak az égből pottyant volna oda, ütegeit egy kis dombocskán felállítva, olyan tüze-léssel fogadta Jellacsics vasasait, hogy huszárainknak nem is volt idejük birokra kelni velük, azok hanyatthomlok száguldoztak vissza, ki merre látott.

De gyalogságunk is ugyancsak szorította az ellenséget, a *ketszeresen* is nagyobb tulerőnek minden támadását vitézül verte vissza.

Előbb természetesen a vett parancs értelmében csak a védekezésre szorítottak, de a tűzerőtegnék fentemlített sikeres közbelépése után csakhamar megváltozott a harcztér képe.

Az eddig védekezőkből pár órai ádáz tusa után támadók lettek.

A *Vasa*-zászlóalj *Kiss* Ernő ezredessel az élén, lépésről-lépésre szorította vissza az ellenséget. Szintugy *Perczel* Miklós *tolnai* nemzetőrei, akiknek dicsőségében méltó részt vett az *első honvéd zászlóalj*.

De kitett magáért a *pesti nemzetőrség* is, melynek soraiban különösen kitüntette magát gróf

lentek a Mária Henriette, az elhunyt belga királyné lelkiüdvéért tartott misén.

A miniszterek értekezletüket alkalmasint ma délután folytatják.

Báró Kemény Ákos beiktatása. Az új Kisküküllő megyei főispán báró Kemény Ákos főispáni beiktatása tegnap történt meg Dicső-Szent-Mártonban, hol az új főispánnak a megyeházában megtartott programbeszédjét, a megyebizottsági tagok nagy bizalommal és tetszéssel fogadták. A megyei közgyűlés, hálából a távozó Sándor János volt főispán és székely kormánybiztos emlékének megörökítésére elhatározta, hogy arczképét lefesteti s alkotásainak három nagyszerű jelenetét márványkőbe véseti. Az új főispán tiszteletére díszbéd volt, melyen lelkes felköszöntők mondtak.

Az önálló vámterület mellett. Debreczenben tegnap tartották meg az önálló vámterület ügyében Debreczenbe összehívott népgyűlést. A gyűlésre ideérkeztek Kossuth Ferencz, Zichy Jenő gróf, Madarász Imre, Nessi Pál, Sebess Dénes, Bedőházy, Krasznay Ferencz, Mezőssy Béla, Luby Béla, Endrey Gyula, Papp Elek, Tóth János, Hegedűs Károly, Leszkay Gyula, Kiss Albert, Benedek János, Bakonyi Samu, Kovács Gyula, Rákosi Viktor, Uray Imre országos képviselők és Gelléri Mór, az országos iparegyesület igazgatója. A népgyűlésen, amelyet a városháza udvarán tartottak, 8-10.000 ember volt jelen. Zichy Jenő gróf örömmel konstátálta a három közgazdasági tényezőnek, az iparnak, kereskedelemnek és mezőgazdaságnak összetartását ebben a kérdésben. Mind a három tényező érdekében szükségesnek tartja az önálló vámterületet. Utána Kossuth Ferencz fejtegette az ország gazdasági helyzetét és az Ausztriával való vámközösség megszüntetésének szükségét. Gelléri Mór számszerű adatokkal mutatta ki, hogy milyen drágán kapjuk vissza Ausztriától azokat a nyers terményeket, amelyeket oda olcsó pénzen kiviszunk. Tóth János, Krasznay Ferencz és Papp Elek hozzászólása után a népgyűlés elfogadta Bakonyi Samu országgyűlési képviselő határozati javaslatát, amelyben kimondja, hogy kérvényt intéz a képviselőházzhoz, hogy a kormány utasítsa, hogy *önálló vámtarifát javaslatot tartszen be*, amely alkalmas legyen mezőgazdasági és ipari törvényeinknek a külföldi versenyvel való megvédésére, életfenntartásunk megkönnyítésére, egyuttal pedig tegyen intézkedéseket olyan kereskedelmi szerződések megkötésére, amelyek fölösleges termékeinknek külföldön való értékesítését előmozdítják és az önálló vámterület felállítására. A feliratot megküldik az összes képviselőknek. Este 1/27 órakor banket volt.

Ugyancsak az önálló vámterület ügyében Miskolczon is népgyűlés volt, melynek elnökévé *Bizony* Ákos orsz. képviselőt választották meg. Szentpáli István dr. a kereskedelmi és iparkamara titkára hosszabb beszéd kíséretében azt a határozati javaslatot terjesztette elő, mondja ki a népgyűlés, hogy az önálló vámterület mielőbb, de legkésőbb 1907. év végével létesítessék. A határozati javaslatot a népgyűlés Karla Bertalan ipartestületi elnök, Csorba József mezőgazda és Sidlauer Ignác malomhivatalnok hoz-

Andrássy Gyula, gróf *Almássy*, báró *Lussinszky* Ottó, s a fiatal *Szapáry* Antal gróf.

Es vitézül harczolt *Ivánka* Imre őrnagy is, aki azonban áldozatul esett az ellenség hadakozásban páratlan turpisságának. *Ivánka* ugyanis egy ellenséges lovas dandárt beszorítva egy völgybe, megadásra kényszerítette, mire egy tiszt fehérkendőt lobogtatva, mintegy jelezte, hogy a csapat kész alkudozásba bocsátkozni.

Ivánka őrnagy bizva a lovagiasság szabta tisztü becsületben, néhányad magával előre ugrott. Ekkor azonban az ellenség körülfogta, a mire a derék őrnagy észrevette magát, a vasasok már tova száguldtak vele, ámuló csapatának pedig már sem ideje, sem ereje nem volt hozzá hogy kiszabadithassa. Jellacsics kudarcza azonban teljes lón. Honvédeink csakugyan a Zágráb felé vezető utat mutatták meg horvátjainak.

Katonai szempontból azonban honvédeink ez első ütközete épen nem mondható valami fényes győzelemnek, hiszen az ellenség soraiból alig százötven halott és sebesült fedte a győzelmes csatát. (A mieink részéről tán 8 halott és vagy 40 sebesült volt az áldozat.) De annál nagyobb volt erkölcsi hatása. A honvédek első csatája tehát győzelemmel végződött. A henczegő bán kénytelen volt beismerni, hogy csunyán elszámította magát. Mert a *pákozdi* csatát pár nap mulva követte *Róth* és *Filipovic*s tábornokok szégyenteljes kapitulációja is, amikor 9000 horvát rakta le a fegyvert.

zászlóása után elfogadta, mire az elnök a gyűlést bezárta azzal a kijelentéssel, hogy a határozatot az országgyűlésen képviselni fogja. A gyűlés berekesztése után a nép teljes rendben szétoszlott.

A technikusok kongresszusa. Magyarország technikusai tegnap délelőtt a Müegyetem kerti pavillonjában tartják kongresszusukat, melyen mintegy 300 technikus jelent meg. A kongresszust Hieronymi Károly nyitotta meg nagyszabásu beszéddel, szólva a magyar technikusok jövőjéről. Beszéltek még *Kovács Sebestyén* Aladár műegyetemi tanár, *Zelovich* Kornél, *Lipthay* Sándor, *Timon* Zoltán és *Acsády* Jenő. Este a Royal-szálló éttermében bankettre gyűltek össze, melyen az első felköszöntőt *Hieronymi* Károly mondta a királynak.

Magyarország technikusai ma délelőtt folytatták tanácskozásait Ludwigh Gyula máv-elnök-igazgató elnöklésével.

Az első előadó ma Hieronymi Károly volt, aki vasutaink és vízi-utaink fejlesztésének irányelveiről tartott két óras, rendkívül érdekes előadást, melyért a kongresszus az elnök indítványára hálás köszönet mondott Hieronyminak. A vitában részt vettek: *Banovics* Kajetán, *Acsádi* Jenő, *Perlaky* Ede, *Rózsa* Károly, *Timon* Zoltán, *Lányi* Károly, *Palóczy* Antal és *Kovács Sebestyén* Aladár. A kongresszus végül Hieronymi javaslatait egyhangúlag elfogadta, *Acsádi* Jenő, *Lányi* Károly és *Perlaky* Ede pótvajaslatait pedig kiadják a Magyar mérnök- és építész egyletnek.

KÜLFÖLD.

Macedónia és Albánia. Macedónia és Albániából minden eltusolás mellett is oly aggasztó hírek érkeznek, hogy mindenki el van rá készülve, hogy legközelebb nagyon véres eseményeket fogunk e két tartományból jelenteni. Macedóniában a fölkelő bandák egyre jobban garázdálkodnak és Mitroviczában az orosz konzulátus föllállításának híre óta *valóságos forradalom* van. A portát nagyon aggasztják ezek a hírek és ujabban ismét nagyobb csapatokat küldött a békétlenkedők megfékezésére végett. A decsáni kolostor elleni merényletéről hivatalos forrásból azt jelentik, hogy az albánok támadása a kolostor lakói és az albánok között fennforgó viszályok miatt, vérboszuból történt. A támadókat a török hatóságok idejekorán lecsendesítették és így ott, már nyugalom uralkodik.

A francia szónoklatok. Az újabb időben a francia miniszterek nagyon sok politikai beszédet tartanak. Tegnap ismét *André* hadügyminiszter *Aix-en-Othe* városban, az 1870-ben elesett francia harczosok emlékszoberának leleplezési ünnepén tartott egy beszédet, amelyben nagy dicsérrel emlékezett meg azokról a harczosokról, akik akkor vereséget szenvedtek és biztosította hallgatóit, hogy az országnak ma olyan hadserege van, amely, ha Franciaországnak egyszer szüksége lenne rá, ep oly vitézséget tanusitana, mint elődei s amelynek, minthogy jobban van elkészülve, eleve is biztos volna a győzelme. Ugyancsak *Saint-Maxent* városban a Gambetta szobor leleplezése utáni lakomán *Trou-*

Es reményvel, lelkesedéssel töltötte el a nemzet minden igaz fiának lelkét, a tudat, hogy az ősi harci erény nem veszett ki a magyarból, ha igaz ügyért, a nemzet létjogáért kell fegyvert ragadni.

A fiatal honvédsereg ime *Pákozdnál* győzelmesen esett át a *tűzkeresztgen* . . .

A nevezetes nap dicsőségét ma díszes emlékoszlop hirdeti, s *Pákozdnál* hazafias közönsége az ötvennégy esztendővel ezelőtt lefolyt hősi tettehez méltóan ünnepelte meg a nevezetes évfordulót, összekötve azt *Kossuth* Lajos születése századik évfordulójának emlékével.

Az ünnepélyt vasárnap délelőtt istentisztelet vezette be, délután pedig a honvédelemkéhez vonult ki a közönség a helységbe, hol hazafias beszédek hangzottak el, méltatva a nap kettős ünnepének jelentőségét, miközben megkoszorúzták a pákozdi csata dicsőségét hirdető emlékoszlopot.

Mikor pedig az alkony ráborult a lelkes szavaktól visszhangzó csatasíkra, a *Himnusz*, *Szózat* és *Kossuth-nóta* hangjai mellett vonult be az ünnepelő közönség a helységbe, hol táncmulatság fejezte be a hazafias ünnepélyt, amelyen részt vett a környék színe-virága.

(K-j.)

BUTOROK

egy kézpénzért, mint részletfizetésre leggyorsabban a legfinomabb kivitelű legújtanosabban kaphatók

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél.

E lapra hivatkozók tíz százalék engedményben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körút 8 sz.

(Andrássy-ut közelében).

oo Nagy képes árjegyzék ingyen. oo

illet kereskedelmi miniszter beszélt a szónoklatában dicsőítette a köztársaság dicsőséges katonáit és Gambettát, aki első sorban alapította meg a valódi köztársaságot. A miniszter védelmébe vette Gambettát ellenségeinek vádjai ellen. Azt mondják, hogy barátja volt az egyháznak és a kongregációknak és előhírnöke volt a ralliált pártoknak. Gambetta nem tett egyebet, mint embereket toborzott programja és eszméi számára. Valójában mindig a demokrata reformok előharczója, a jövedelmi adó szószólója, a klerikalizmus és a kongregációk könyörtelen ellensége és a radikális köztársaságnak elszánt híve volt. Gambetta ideálja az egységes, republikánus Franciaország volt.

Erdekes, hogy Hervé volt egyetemi tanár, akit nemrégiben a hadsereg ellen irt cikkei miatt állásától elmozdítottak, tegnap Sensben egy nagy socialista népgyűlést rendezett, amelyben a résztvevő socialista és republikánus csoportok és szervezetek kiméltlen beszédekkel mondtak a szocializmusról és a politikai helyzetéről.

A sipka ünnep. A sipka szorosai hét napra tervezett ünnep ma este vette kezdetét.

Ma reggel avatták fel ünnepiesen a sipkai emléktemplomot és szemináriumot Nikolajevics Miklós orosz nagyherceg, Ferdinánd bolgár fejedelem, az orosz tábornokok, az orosz és bolgár papság és a többi vendégek jelenlétében. A felszentelést a sztarszagarai érsek végezte. A felszentelés után a fejedelem és a nagyherceg szemlét tartott a veteránok felett. Az ünnepi lakomán Ferdinánd fejedelem pohárköszöntőt mondott, a melyben arra emlékeztetett, hogy Sipka iszonyu harci jelenetek színhelye volt, de a harcra derűs béke következett. Oroszországa dicsőséges tettek megörökítését kívánta az elesett hősök lelki-tudvénok szentelt templom alakjában. A mozgalom élére az orosz császár állott és az egész orosz nép követte. Így teremtették meg a jövő nemzedékek számára az Oroszország által hozott nagy áldozatok dekumentumát. E templom harangjainak a Balkán mindkét oldalán a keresztény szeretetet és a testvérséget áldozatkészségét kell hirdetniük. Az orthodox szlávok könyörgése mindig meghallgatásra talál. A mai nap a két nemzet ünnepies egyesülését jelenti. A fejedelem azután örömeinek adott kifejezést, hogy az ünnep jelen van az orosz főhadvezérnek a fia, majd a bolgár nép és hadsereg nevében köszönetet mondott az orosz csárnak ismét tanúsított jóindulatáért és pohárát Miklós császár és a csári család egészségére ültette. — Miklós nagyherceg válaszában köszönetet mondott különösen azért a figyelemért, amelyben atyját részesítette a fejedelem. Oroszország áldozatai meghozták gyümölcsüket. Miklós császár mindig jóindulatot érez Bulgária iránt, amely önálló alapon fejlődött. A nagyherceg végül a fejedelem egészségére és országának virágzására ültette pohárát.

VIDÉK.

(—) **Az Aradi Székely Otthon.** Az „Aradi Székely Otthon” elnöksége gyakorlati téren óhajtván segélyre sietni székely iparosainknak és házi iparal foglalkozó véreinknek, elhatározta; miszerint folyó évi december 15-től január 5-ig a székelyföld specialis ipari és házi-ipari termékeiből, különösbbe gyermek játékok, különféle tapló, fa, cserép- és kő-sár-munkákból, dísz- és használati tárgyakból, egy szóval mindazon cikkekben, melyek karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak gyanánt értékesíthetők, Arad városában nagyszabású tárlatot rendez, melyen a kiállított tárgyakat el is árusítja. E tárlaton szerzett tapasztalatok után célja az „Otthon”-nak az is, hogy a keresettebb cikkekben állandó bizományi raktárokat létesítsen úgy Aradon, mint vidéken.

A tárlatra küldendő tárgyak kiállítását és azok elárúsítását az „Otthon” teljesen díjtalanul eszközli és az eladott tárgyak értékét minden levonás nélkül juttatja a tulajdonos kezébe. A résztvétel iránti jelentkezések minél előbb, azonban legkésőbb folyó évi november hó 1-ig eszközzendők. Megfelelő jelentkezési ívek az „Aradi Székely Otthon”-nál, avagy a marosvásárhelyi „kereskedelmi és ipar-kamará”-nál kaphatók.

(—) **Szigeti József és Imre emléke.** Veszprém városa impozáns módon áldozott tegnap nagynevű szülőit, Szigeti József és Imre emlékének. Mind a kettőnek szülőházát díszes emléktáblával jelölte meg és ezeket a emléktáblákat ma délután leplezték le ünnepi közönség jelenlétében. Szigeti József emléktáblája előtt Zsigmond János kegyesrendi tanár tartott emlékbeszédet, utána pedig Fenyvessy Ferencz főispán lépett a szószékre és megható szavak kíséretében letette a Nemzeti Színház gyönyörű babérkoszoruját. Onnan az ünnepi közönség Szigeti József szülőháza elé vonult, ahol Koltai Virgil kereskedelmi iskolai tanár beszélt, utána pedig ezt az emléktáblát megkoszorúta Fenyvessy Ferencz főispán.

a Nemzeti Színház nyugdíjintézete nevében, amelynek egyik elnöke Szigeti Imre volt. Az ünnepet a gimnáziumi ifjuság énekkara zárta be a Himnusz éneklésével. Mindkét leleplezésen jelen voltak a Szigeti-család tagjai közül Vizváryné-Szigeti Jolán és Szigeti Imrené. Az ünnep folyamán számos távirat érkezett az ünneprendező bizottság elnökéhez, Szeglethy polgármesterhez, így Horánszky Lajos veszprémi főispántól, a Kisfaludy-társaságtól, a budapesti Vígyszínháztól, Pekár Gyula, Bauer Antal, Hegedűs Loránt orsz. képviselőktől és másoktól.

(—) **A zemplénmegyei Kazinczy-kör.** A zemplénmegyei Kazinczy-kör tegnap délután tartotta alakuló közgyűlését. A vármegyeház nagyterme zsúfolásig megtelt. A Tudományos Akadémiát Ballagi Géza dr. a Petőfi-társaságot Bartok Lajos, a kassai Kazinczy-kört és a sárospataki főiskolát küldöttség képviselte. Matolay Etele alispán, az előkészítő bizottság elnöke megnyitó beszéde után megalakították a tisztikart. Elnökké Hadik Béla gróf főispánt, főtítkárrá Ferency Elek drt, pénztárossá Kincsesy Pétert választották meg. Az elnök lendületes beszédben vázolta a Kazinczy-kör hivatását. Ballagi Géza dr. az akadémia nevében üdvözölte az új közművelődési kört. Nagy tetszés közűt fejtegette, mennyire szükséges, hogy a vidéki városok kulturális központokká legyenek. Bartok Lajos hangsúlyozta, hogy a magyar közművelődési egyesületeknek a nemzetiségek tulkapasai ellen kell harcolniok. A kassai Kazinczy-kör nevében Gerlóczy főtítkárra beszélt, mire az elnök a gyűlést berekesztette. Este banket volt a vendégek tiszteletére.

FŐVÁROS.

[**A zugligeti vonal meghosszabbítása.** A zugligeti vonalnak a vaskapuig leendő meghosszabbítása érdekében a kereskedelmi miniszter a közigazgatási bejárás megtartását a mai napra elrendelte és annak vezetésével Menczer Lajos min. tanácsost bízta meg. A zugligeti vonal meghosszabbításának eszméje a székesfőváros hatóságának kebeléből indult ki, és a főváros közgyűlése által ismételtelen olyannak jeleztetett, mely a fővárosi forgalom jobb szervezése, a Zugliget látogatottságának emelése, de főképen az állomás kérdéskör végleges és czélzertű rendezése érdekében szükséges, mert a vonal meghosszabbításával kapcsolatosan, az új végpont mellett egy vízszintes helyzetben fekvő modern berendezésű állomást lehet létesíteni. A tárgyalás megkezdésekor mindezekre utalás történt és a kereskedelmi miniszter képviselője kijelentette, hogy amennyiben az építés részleteire megállapodás létrejön, felhatalmazása van az építési engedélyt a helyszínen megadni. A terveket melyeket úgy általánosságban, mint részleteikben tárgyaltak, a kereskedelmi miniszterium kívánalmainak megfelelő módosításokkal kivételre alkalmasnak nyilvánították. Ezután a bizottság kiment a helyszínerre, hogy az építés mikénti keresztülvitelét megállapítsa. Miután ilyen körülmények között a vasút kiépítése akadályokba nem ütközik, a vonalat 1903. május elsejére kiépítik és át is adják a forgalomnak.

[**A hirdetés-ügy rendezése.** Tavaly április hónapban elfogadta a székesfőváros közgyűlése azt a szabályrendelet-tervezetet, amely a hirdetés-ügy rendezését czélozza. A belügyminiszter, a ma érkezett leiratában teszi meg erre nézve a megjegyzéseit. Nem járul hozzá a belügyminiszter ahhoz, hogy amint a szabályrendelet-tervezet magában foglalja — a hirdetés-jog kizárólagossága a főváros javára legyen biztosítva. Ezt a belügyminiszter részéről megkérdézt igazságügyminiszter sem tartja elfogadhatónak, mert a hirdetés-jog minden személynek olyan joga, a melytől meg nem fosztható s különösen azért nem, mert a hirdetés-jog érvényesítése kézi tevékenységet igényel, a mely az ipar-törvények oltalma alatt áll, már pedig az ipar-törvények nem engedik meg, hogy valamely kézi munkálkodás egyes emberek kizárólagos jogát alkossa. A főváros hatósága ugyan szabályozhatja a hirdetésekkel való foglalkozást és díjakat szedhet, még a magán-tulajdonban levő ingatlanokon való hirdetések után is, azonban sem magát a jogot, sem a jog érvényesítését nem monopolizálhatja, mert erre sem az önkormányzati, sem a helyhatósági joga nem ad neki szabadkezet. A miniszter ezenkívül tiz rendbeli részlet módosítást kíván, amelyek kapcsolatban vannak a fentebbi elvvel s aztán kijelenti, hogy ezek megtörténte után a szabályzatra megadja a jóváhagyást.

[**A társaskocsi-vállalat föllebbezése.** A budapesti társaskocsi-vállalatot a közgyűlés elutasította azaz a kérelmével, hogy a Krisztina tér — Vöröskereszt-hórház közt levő közlekedést megszüntethesse. A társaság a belügyminiszterhez föllebbezett, aki a ma érkezett leiratában kijelenti, hogy ezt elutasította.

TÁVIRATOK.

Páris, szeptember 29.

Zola Emilt ma lakásán halva találták. A halál okául megfulladást állapítottak meg, ami valami szerencsétlen balesetre következett. A felesége súlyos betegen fekszik.

Egy újabb francia beszéd.

St. Amand. szept. 29.

Dumergue gyarmattügyi miniszter tegnap egy lakomán, a melyet tiszteletére rendeztek, beszédet mondott, a melyben azt hangoztatta, hogy a kormány, a mely programját gyöngeség nélkül tudta végrehajtani, csak örülhet az ellene intézett támadásoknak. Ezek a támadások dicsőségére válnak, mert ellenségei eddig megszokták, hogy a törvényhozó testületek által elfogadott törvényeket nem hajtják végre. Valamennyi miniszter tudatában van annak, hogy republikánus s így kötelessége az előző kormányok alatt megszavazott törvényeket alkalmaznia és a választásokon az általános választójog által követelt reformokat megvalósítania. A kormány az összes igaz republikánusok összetartásával ezt a programot gyöngeség nélkül végre fogja hajtani.

NAPIHIREK.

Budapest, szept. 29.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése szeptember 30-án lejár, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál sziveskedjenek minél előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Horvát fészkelődés a Holtzspach mulatóban.

— Saját tudósítónktól. —

Azok a horvátországi egyetemi ifjak, akiket a horvát-magyar testvéri viszony megteremtése és ápolása végett államköltségen iskoláztat a kormány Budapesten, minduntalan beszéltetnek magukról, de sajnos, sohasem azt hallani róluk, hogy a hozzájuk fűzött reményeknek megfelelni igyekezzenek.

A mult iskolai év végén azzal vonták magukra a figyelmet, hogy a műgyetemen németül vizsgáztak s mikor ennek a híre a lapokba került, kisélt az is, hogy a horvát ifjak Budapesten is mélyeséges megvetéssel viseltetnek a magyar nyelv iránt, akárcsak Zágrábban maradtak volna, eszük ágában sincs ezt megtanulni, s hogy valamikép rájuk ne ragadjon, nem is érintkeznek senkivel, gondosan elkülönített életet élnek vendéglőben, kávéházban, csak egymásközt társalognak, — szóval idegeneknek érzik magukat s azok is akarnak maradni.

Akadtak természetesen egyesek, akik ez ellen tiltakoztak, s elhitetni igyekeztek magukról, hogy hajlandók némi magyar barátságára. Ezeket azonban a társaik csakhamar elhallgattatták. Hogy mily nagy nemzetiségi terrorizmust gyakorolnak egymásközt, példa rá az az eset, mikor egyik társukat, K. technikust élesen megtámadták azért, mert Emke gyufát vett, s mikor ez azt mondta, hogy ő csak azt nézi a gyufánál, hogy jól meggyuljon, egyébbel nem törődik — ebből a védekezéséből fegyvert kovácsoltak elene s olyan támadásban részesítették, hogy K. végre két társát párbajra hívni volt kénytelen. A párbajok elmaradtak ugyan, de a békepipát aligha Emke gyufánál gyújtották meg.

Ez még mind a tavasszal történt, s akik a dolog iránt érdeklődnek, így például a közoktatásügyi miniszterium és más hatóságok beavatott tagjai, várakozásteljesen néztek az idej tanév elé, melytől azt remélték, hogy a rég várt magyar-horvát barátkozásnak megható bizonyítékai fog szolgálni.

Hogy menyiben volt alapos ez a remény, kitűnik a Deák-téri Holtzspach-mulatóban szombat éjjel végbe ment eseményekből.

A Holtzspach-mulatóban ugyanis az történt, hogy kevéssel éjfél után néhány fiatal ember a Kossuth-nótát énekelte. Az éneklésre a szomszéd teremből bejött néhány fiatal ember és horvát nyelven sértő megjegyzéseket tettek az éneklőkre. Később németül folytatták a társalgásukat és egy közölök efeléket mondott:

— A Kossuth-kultusz kétharmadrészben a zsidók csinálják. Ez most a legjobb gseft nekik, azt hiszik, így lesznek népszerűek. De csa-

lódni fognak, mert ma minden okos ember antiszemita és a zsidókkal együtt a Kossuth-kultusz is le fogja járni magát!

A megjegyzések természetesen nem maradtak viszonzatlanul, s eközben a horvát fiatal emberek még súlyosabb szavakat is ejtettek úgy Kossuthról, mint a zsidómagyarokról. Mindaz által már-már sikerült helyreállítani a csendet, midőn a horvátok társai mint egy huszan berontottak és előlülkedtek a vitát, legkevésbé sem tapintatos modorban.

Az ifjabb Holtzspach, a vendéglő tulajdonosa ekkor rendőrként küldött, és csakhamar megjelent a helyiségben hat markos rendőr, kik a már tettelegességgel fenyegetődő zajongókat távozásra szólították föl. A horvátok nem mozdultak, azt azonban megtették, hogy elhallgattak és nem folytatták a többi vendég provokálását. A rendőrök ezután másfélóráig maradtak ben a vendéglőben, és csak a horvátok távozása után mentek el.

Az eset, mely mélyen elszomoríthat minden komoly embert, semmiesetre sem fog anynyiban maradni.

A rendőrség ugyanis, amint értesünk, jelentést fog tenni a közoktatásügyi miniszternek, névszerint megnevezve azokat az ifjakat, kik magukról megelégedkezve a magyar nemzetet sértő szavakat mondtak.

A Holtzspachbeli kalandnak tehát könnyen végzetes következményei lehetnek azokra, akiket az állami ösztöndíjtól emiatt majd megfosztanak.

— **Időjárás.** Északkeleti depresszió mélyebb esz, a magas nyomás keleten van. Európában változó. Esők voltak az Alpokon, kisebbek Közép-Európában. Hazánkban az idő enyhe, esős. **Jóslat:** Hűvösebb, szeles idő várható, délen esővel. Hőmérők 15-1.

— **Személyi hir.** Dr. Székely Ferencz koronaügyész szabadságáról visszaérkezett a fővárosba és ma újból megkezdte hivatalos működését.

— **Az arleuxi vasuti szerencsétlenség.** Arleuxben nagy vasuti szerencsétlenség történt, amelynél 20 ember meghalt és tizenkét ember súlyosan megsebesült. A sebesültek közül utközben 1 meghalt, — kettő pedig a kórházban. Negyvenöt ember kevésbé súlyosan sebesült meg. A vonatkisziklást helytelen váltóállítás okozta.

— **A képviselők az új országházban.** Gróf Apponyi Albert a képviselőház elnöke meghívót küldött az összes politikai pártkluboknak, amely meghívóban felkéri az összes képviselőket, hogy október 7-én délután jelenjenek meg az új országházban a képviselőház üléstermének és helyiségeinek megtekintésére. Ugyanekkor jelölik ki a háznagyi hivatal köztetésével a képviselő helyeit is. Ma már igen sok képviselő látogatott el az új országházba, hogy azt megtekintsék és helyüket kijelöljék, de az utóbbit a háznagyi hivatal rendelkezése értelmében el kellett halasztani.

— **Ottó főherceg fia Vas megyében.** Ottó főherceg idősebb fia, Károly főherceg, szombaton este Vépére érkezett, hol mint Erdődy Sándor gróf vendége több napot fog tölteni. A főherceget útjában Mannerloit Imre báró dragonyos főhadnagy kísérte. Károly főherceg most másodszor tesz látogatást Erdődy Sándor grófnál, kinek nagy kiterjedésű erdősegei és nagy vadállománya igen alkalmas a vadászatra. A főherceg, aki magyarul jól beszél, szívesen tölti idejét Vasvármegyében és nagy örömeére szolgál, hogy a magyar népies szokásokat közvetlen érintkezés útján ismerheti meg. Erdődy gróf vendége tiszteletére a legközelebbi napok egyikén egy kis népnepélyt fog rendezni.

— **Külföldi diákok Budapesten.** A magyar diátság látogatására itt időző francia, belga, svájci stb. diákok ma délután megjelentek a cambridgei egyetemi csapat margitszigeti football-játékánál, ahol a közönség körében diákviselőikkel élénk feltűnést keltettek. A vendégek a Magyar Athletikai Club-ház terraszáról nézték végig a játékot, a terraszra ez alkalomból a különböző nemzetek lobogói díszítették. Délelőtt a külföldiek az országházat és a Nemzeti Múzeumot tekintették meg, hol Szalay Imre miniszteri tanácsos nagy szíveséggel kalauzolta őket.

— **Betörés a Ferencz József gyalogsági lak-tanyába.** Szuronyos örsök, őrsők és Isten tudja még milyen fegyveres vigyázók közt tört be, vagy törték be mindenesetre gyakorlott rablók, tegnap este az üllői-úton levő Ferencz József honvédségi gyalog-

laktanyába. Ez a tegnapi betörés már a napokban második, amennyiben a múlt hét elején betörték a tisztieközbe, onnan nagymennyiségű drága evész-közt, két nagyobb összegről szóló postautalványt és ajánlott levelet loptak el.

Másnap vette észre ezeket a kaszárnya-parancsnokság, melynek részéről Szulyovszky Armin őrnagy egy altisztet küldött a főpostára, hogy az utalványok beváltását esetleg megakadályozza.

A kiküldött altiszt egy fiúval találkozott a főpostán, aki éppen be akarta váltani az utalványokat. Kérdésközlésére azt mondta a fiu, hogy az utalványokat egy fiatalember adta át neki, aki a főposta bejáratánál várakozik. Erre mindketten lementek a kapuhoz, de sem itt, sem az utcán nem látták az ismeretlen megbízót.

Ez eset óta a kaszárnya-parancsnokság föl-emelte az őrség számát és éjszakára a törzspünet elé is szuronyos honvédet állított. Hiába volt a fokozott vigyázatosság, Pénteken újabb betörés történt. Ezuttal a gyöngéledők szobájába hatoltak, ahol éppen senki sem volt. Innét értékes orvosi műszereket vittek el s azután a szobát ismét bemocskolták.

A laktanya gondnokát, Holnapi őrmestert ezek után ideiglenesen Mátyás György törzsfoglárallal helyettesítették. Ugyanekkor elrendelte a parancsnok, hogy a tisztiken és a kintlakó önkénteseken kívül egyelőre senkinek sem szabad a kaszárnyát elhagyni és tilos polgárembert bebocsátani.

— **Halálos baleset egy czukorgyárban.** A mezőhegyesi czukorgyárban a napokban sajnálatos baleset történt. Nagy Antal munkást, Szeles János tizenéves munkásfiu tréfából meglökte, anélkül, hogy számolt volna tettének következményeivel. Csak akkor tért észre, mikor a szij Nagy lábát elkapta és lövestől kitépte, sőt felszakította a gyomrát is. Nagy akinek több gyermeke van, szörnyen halt.

— **Jellinek holttestét megtalálták.** A bécsi Ländlerbank 4 milliós sikkasztójának, Jellinek Ödönnek holttestét tegnap kifogták a Dunából. A holttestet *Allenvoest* mellett *Krems* közelében találták meg, s külön halotyszállító vasuti kocsihoz azonnal Bécsbe küldték. Nem volt tehát igaz, hogy Jellinek táviratokat küldött volna Angliából, s mindazok a híresztelések, melyek szökéséről voltak, a mesék birodalmába tartoztak.

— **Siámi uralkodóherceg Budapesten.** Benyah siámi királyi herceg szigorú inkognitóban több napot töltött hazánkban, főleg abból a célból, hogy az állami ménés intézményünket tanulmányozza. Darányi földművelésügyi miniszter az előkelő vendég tanulmányútjának sikere érdekében megbízta báró Podmaniczky Gyula min. titkár, hogy útjában kalauzolja. Gödöllőn, Kisbérben, Bábólnán megtekintették a méneseket és az állami szarvasmarha tenyésztést. Különösen érdekelte a királyi herceget a bábólnai tenyésztés, melyről akként nyilatkozott, hogy az alkalmas lenne a számi lofajtával való keresztezésre. Érdekes megemlíteni, hogy a keleti uralkodó másodszerrel sarja a Hngáriában állandóan magyar borokat, meg a pezsgőt sem véve ki rendelt meg. A főváros meglepte, különösen nem tudott betelni a Margitsziget szépségével, a mely elbájolta. Az állami ménésintézeteket mintaszertűeknek mondta és úgy nyilatkozott, hogy megérdemlik azt a hirt é nevet, a mely külföldön róluk van, A kir. herceg kisérétében volt dr. Mom-May udvari titkár is.

— **A kereskedelmi iskolai tanárok nagygyűlése.** A kereskedelmi iskolai tanárok tegnap tartották még Veszprémben nagygyűlésüket. Magyarország minden vidékéről még szombaton oda érkezett tanárokat a pályaudvaron *Szeglethy* polgármester vezetése alatt nagy bizottság fogadta, kik a fellobogozott városban át szállásaikra hajtottak. Még aznap este megtekintették a veszprémi vajtermelési központot, hol a gyárszemélyzet élén az igazgató fogadta és gazdag uzsonnával megvendégelte őket. Tegnap reggel fél 9 órakor választmányi ülést tartottak, melyen tárgyalásra került az alapszabályok 23. és 25. szakaszainak módosítása. A választmányi ülés után a kandidáló bizottság tartott ülést. A nagygyűlés délelőtt 10 órakor vette kezdetét a vármegyeház dísztermében, melyen Fenyvessy Ferencz főispán Wlassics Gyula kultuszminiszter képviselőtében, Péter János az országos nagygyűlést vezető alelnök, dr. Sack kir. főigazgató. *Trautmann* főtitkár, *Koltai* Virgil szerkesztő, titkár stb. vettek részt. A karzaton elegáns hölgyközönség foglalt helyet. Péter elnök megnyitván a VIII. országos nagygyűlést, üdvözölte Fenyvessyt mint a kormány képviselőjét s hosszabb beszédben emlékezett meg Wlassics közoktatásügyi miniszter tevékenységéről és érdemeiről, majd azt indítványozta, hogy a minisztert tiszteletli tagul válasszák meg. Utána Fenyvessy Ferencz főispán köszönetet mondott a róla való megemlékezésért és a kultuszminiszter nevében is üdvözölte a közgyűlést. Azután *Trautmann* főtitkár, *Koltai* Virgil szerkesztő és a pénztáros terjesztette elő jelentését, majd *Koltai* Virgil mondott emlékbeszédet Négy Lászlóról. Délben Veszprém városa

a vendégek tiszteletére százerítékű banketet adott. A lakoma után a gyűlés tagjai résztvettek Szigeti Imre és József emléktáblájának leleplezésében és mind a két emléktáblát megkoszorúzták. Este a veszprémi kereskedelmi társulat vendégelte meg a tanárokat. Holnap kirándulásokot rendeznek.

— **A Tátra zengeráj.** Mai postával számos levél érkezett szerkesztőségünkhöz, melyben nagyon sok szerencsétlen sirja el, hogy és mint üritették ki a „művészek és művésznők“ duzzadt tározójukat. Egyik-másik azt írja, hogy volt olyan művész is, ki sirva panaszkolta el, hogy nincsen lakása, mert a „gázi“-ból nem telik és ha nem tudnak valakit a lumpolásra beugratni, akkor éhesen maradnak, tehát fizessen bort, vagy pezsgőt, nem azért, hogy mulasson, hanem, hogy a kávé nekik (a művésznőknek) az elfogyasztott ital mennyisége arányában percen-tet adjon. A többek között érdekes levél az, melyet egy olvasónk ír. Legnagyobb meglepetésemre — ugymond — olvasom, hogy a rendőrség 5 óráig tart a Tátra kávéházba inspekciót. Tudtommal a zengeráj csak 12 óráig működhetik. Érthetetlen, hogy miért tart a rendőrség is szolgálatot reggelig dacára annak, hogy a Tátra zengeráj főigazgatója *Kovács F. Sándor* a rendőrség dédelgetett kedvence néha még reggel 7 órakor is inspekcionál hti tagjai körében. Vagy talán ez az inspekció a fő és mellékigazgatók személyes biztosságára van kirendelve?

— **Az orosz czár beszéde a munkásokhoz.** Miklós czár, amikor a „Knyaz Szuzarov“ páncélos hajó vízrebocsátása alkalmával a balti hajógyár-meglátogatta, a gyár munkavezetőinek és munkásainak küldöttségét fogadta. A küldöttség sőt és kegyeret nyújtott át a czárnak és beszédet intézett hozzá. A czár ezt válaszolta:

— Köszönet kegyerekért és sótokért, valamint a kifejezett érzelmekért. Dolgozatok becsületesen, viseljétek magatokat nyugodtan és ne tévesztessétek meg magatokat rossz emberekkel, akik nektek ép úgy ellenségeitek, mint nekem. Meg vagyok róla győződve, testvérek, hogy tovább is meglogjátok őrizni a balti hajógyár jó hírét.

— **Magvaszakadt főuri család.** A főrendiház elnöke a miniszterelnökkel egyetértve, a hivatalos lap tegnapi számában közlése teszi, hogy a gróf Breyner Szigrid Kristóf családja fiagon kihalt. Hogy ha hat óráig belüli, a család kihaltat tagadásba nem veszi senki, az a főrendi családkról vezetett nyilván-tastásból ki fog törölni.

— **Spiritusgyáros gymnazista.** *Steiner* Jenő veszprémi lakos ugyancsak kellemes hírről értesült tegnap, fia, ki harmadik osztályos gymnazista, megnyerte a pozsonyi gazdasági kiállítás sorsjátékán a főnyereményt, mely egy teljesen berendezett szeszgyárból áll 5000 korona értékben. Most már valószínűleg a szerencsés nyerő édesapja fog gondoskodni arról, hogy fiát a gymnázium igazgatósága részéről ne érhesse az inkompatibilitás vádja.

— **Halálozás.** Özv. Zoltáni *Czirjek* Károlyné szül. *Czirjek* Franciska f. hó 19-én Ekefalva-Zoltán községben elhunyt. — **Id. Bertalan** József orszá-falvi földbirtokos 92 éves korában elhalt. Temetése f. hó 26-án volt Kézdivásárhelyt.

— **Rövidhírek. Lelketlen anya.** Tegnap este Miskolcra Budapest felé haladó vonatból egy úszultt esecsemőt dobtak ki. A holttestet a pályatesten találták. A gyermekgyilkos anya valószínűleg a vonaton hozta világra kisdedét, akire egy szál ruhát takart és úgy dobta ki a kocsiból. A fővárosi rendőrség megindította a nyomozást, mert valószínű-nek tartják, hogy a lelketlen nő Budapestre utazott.

— **Életunt leány.** *Kövics* Fáni 21 éves napszámosnő Szigetvári-utca 16. számú ház első emeletéről leugrott. A lábát törte. A mentők a Rókus-kórházba szállították. — **Tüz.** *Zucker* Akácza-utca 32. számú üvegkereskedésében tegnap délután tűz támadt. A VII. kerületi tűzörség oltotta el a tüzet. A kár jelentéktelen. — **Baleset.** *Pölli* Ferencz 30 éves napszámos a Garay-téren elcsuszott és a lábát törte. A mentők a Rókus-kórházba szállították. — **Elgázolás.** *Reisz* Janka varrónőt a külső kerépesi-úton egy bérkocsi elgázolta. Súlyos zúzódásokkal a Rókusbe vitték.

x **Csuz és köszvény** ellen elismert legkitűnőbb szer a Zoltán-féle kenőcs. Ára 2 korona. Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest, V., Sétátér-utca és Szabadság-tér.

x **Hatechek látszerész** (azelőtt Váci-utca, később Eskü-ut és Duna-utca) mostani ideiglenes helyisége: Irányi-utca 12. (ujjonnan épült sarokházban), ahol csak néhány napig marad.

CSUNYA,

kollemtlen és kínos bántalom a sokféle viszketegségi bőrbaj, a nedves és száraz pikkelyes sümör, ótvárt, izzadt testrés, a gyógyíthatatlannak látszó fekélyek. AZ ERÉNY-FÉLE „ICHTIOL SALICYL“ orvosiilag is ajánlatik a fentibajoknál, mert ártalmatlan, szagtalan kipróbált készítmény. A köszönő levelek czrei igazolják, hogy hatász bámulatos. Ára 3 korona utasítással. — Készítő;

DIANA-GYÓGYSZERTÁR
Budapest, Károly-körut 5. (Dob u. sarok.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A három grácia. Szombaton a Vigszínházban Héros és Milon bohózatát, a Három gráciát mutatták be. Hogy ezt a darabot elő lehetett adni csak egyszer is, örök szegénye a főváros közönségének, sajtlójának, színészeinek és mindazon tényezőinek, amelyek a színházak sorsát intézik. Az órnagy ur ehhez képest valóságos zsolozsma. Aki ezt oknak veszi arra, hogy megnézze a három grácia-t, ám tegye, legálább megdöroodik végképp a Vigszínházról, attól a perverz szinpadirányzattól, amelyből Faludi és Ditrói urak színházukat fenntartják. Az órnagy ur bemutatóján vezérezikket irtunk és irtak laptársaink a vakmerően erkölestelen szinpadirányzat ellen. Nem használt semmit. Sőt éppen ezért telt meg naponként a színház. Hát most mit csináljunk? Legalább a Vigszínház két igazgatóját szeretnők meggyözni, hogy nagyot botlottak, tulmentek minden határon. De hiszszük, belátják ezt maguk is csakhamar, mert a száz magyar este érdemes igazgatói készakarva nem szennyezhetik be színházukat.

Es még a Vigszínház derék, érdemes művészeihez van szavunk, akinek szorgalmas munkásságát mindig elismertük.

Ez alkalommal azonban kénytelenek vagyunk Diderot-ból idézni reájuk: „Ha a színészek hivatása közbecsülésben részesül, mily hatása volna a szinpadnak a jó izlésre és erkölcsre! Hol van az a költő, aki merészkednék semes mivoltu emberektől azt kívánni, hogy nyilvánosan elmondjanak tres és durva beszédeket; nőtől, akik olyan tisztességesek, mint a miénk, hogy nagy hallgatóság előtt szemérmetlenül hallassanak beszédeket, melyektől házi tűzhelyük rejtekében elpirulnának? Szinműröink csakhamar oly tisztasághoz, kényességhez és eleganciához szoknának, melytől távolabb állanak, mint sejtik“. Nem vonatkozhatik ez a mondás a színészek mai társadalmi állapotára, de az irodalom elfajulásáért utolsó fokon a közönség nem az írókat, hanem a színészeket szokta felelőssé tenni, amint volt rá példa Angliában, hogy a színházakat bezárták s a színészeket kocsikhoz kötözve megkorbácsolták.

—pp—rd.

* A Fővárosi Nyári Színházban szombaton az eleven ördög került színre. Az előadás jövedelmét jótékony célra, a krisztinavárosi szegény gyermekek felruházására adták. Perényi Margit játszotta a czimszerepet. Gyönyörű énekéért és kedves alakításáért sok tapsot kapott. Kitűnt mellette Izsó, F. Kállay Lujza és Környei. Ma a Bellini nagy operáját a Normát fogják játszani.

* A brit iparművészeti kiállítást az Iparművészeti Múzeum vasárnap délelőtt nyitotta meg Wlasics Gyula kultuszminiszter, aki a kiállítás angol rendezője, Thomson Lyon kalauzolása mellett sorra nézte a gyönyörűen berendezett fülkéket, szobákat és a mesteri butorokat. A kiállítás hétfő és péntek kivételével naponként reggel 9 órától délután 5-ig van nyitva. Belépődíj nincsen.

* Casanova. Faragó Jenő és Barna Izsó regényes nagy operettjének egyik érdekessége az előjáték, amely a pokolban játszik. E játék szereplői mindazok a világtörténelmi alakok, akik földi életük után a pokolba jutottak. Így: Napoleon, akit Kovács Mihály személyesít; továbbá III. Richárd, Báthory Erzsébet, Judás, Lady Macbeth, Berenice márkiné, Don Juan és mások. A próbák Stoll Károly vezetésével serényen folytak a Népszínház szinpadán.

* Színházak műsora hétfőn, szeptember 29-én. Nemzeti Színház: Romeo és Julia. Operaház: Hoffmann meséi. Vigszínház: A három grácia. Népszínház: Szökött katoná. Magyar Színház: Sötét kamra. Uránia: Angol élet. Nyári Szinkör: Norma. Keddén, szeptember 30-án. Nemzeti Színház: Vasgyáros. Operaház: A walkür. Vigszínház: A három grácia. Népszínház: Fanchon asszony leánya. Magyar Színház: Sötét kamra. Uránia: Angol élet. Fővárosi nyári színház. Rablétek.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

§ A kuria új tanácselnöke. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Decsey Zsigmond dr. budapesti ítélőtáblai tanácselnököt a Kuriához nevezte ki tanácselnöknek.

§ Szentpétery Sára vizsgálóbírája. Magyar Károly kisújszállási járásbíró, akit annak idején a szolnoki kir. törvényszék elnöke, Szentpétery Sára bűnügyében, a vizsgálat vezetésével bizott meg. --- ritul visszaült hivatali állásával és a kezéhez befolyt árvapénzeket, bírságpénzeket és egyéb hivatalos pénzeket 103 esetben 80 ezer korona összegben elikkasztotta, felesége és veje nevére 20 rendbeli váltót hamisított 12.500 korona értékben és mint annak idején megirtuk, a Szentpétery Sára vagyont is alaposan megdözmálta. A szolnoki törvényszék elnöke, midőn egy vizsgálat alkalmával rájött az óriási visszaélésekre, a járásbíró a bíróság elé állította, amely elítélte öt esztendői börtönrre és 5 esztendői hivatalvesztésre. A budapesti kir. ítélőtábla az ítéletet helyben hagyta, a kir. Kuria I. büntető tanácsa pedig ma Székely Ferencz koronabíró indítványára a semmisségi panaszokat elutasította.

SPORT.

(?) A Cambridge University Association Football Club mérkőzései. A Cambridgei egyetem ifjai játszottak e hó 27 és 28-án a mi hazai csapatainkkal. 27-én a Budapesti Egyetemi Athletikai Club csapata felett győzedelmeskedett 10:1 arányban. 28-án a Margitsziget. Labdarugó Csapat felett 6:0 arányban.

(?) A Budapesti Egyetemi Athletikai Club nemzetközi atletikai versenyeit f. hó 26, 27 és 28-án tartotta. A versenyekben néhány angol is indult, de csak egy cambridgei tudott a második helyre kerülni, a 804 és fél méteres juuier síkfutásban. A többi eredmények is mind közepesek, kivéve a 120 yardos gátfutás bajnokságban, melyben Kovács Nándor (B. B. T. E.) 17 másodperczel országos rekordot teremtett. A gerelyvetés és discodobás, valamint 804 és fél méteres senior síkfutás pedig csak mintegy háziverseny volt, mert csupa B. E. A. C. tag indult bennök. A részletes eredmények a következők:

I. 220 yardos síkfutás-handicap.

I. Előfutam.

1. Mező Béla (M. A. C.) 23 $\frac{1}{4}$ (scratch).
2. Karafiáth Jenő (B. E. A. C.) 15 m. e.
3. Mattyók Kálmán (B. B. T. E.) 7 m. e.

II. Előfutam.

1. Schubert Ernő (M. U. E.) 24 $\frac{1}{2}$ (scratch).
2. Niessner Aladár (M. F. C.) 8 m. e.
3. Kolba Róbert (M. F. C.) 15 m. e.

Döntőfutam.

1. Mattyók Kálmán (B. B. T. E.) 23 $\frac{1}{4}$ mp.
2. Mező Béla (M. A. C.)
3. Karafiáth Jenő (B. E. A. C.)
4. Kolba Róbert (M. F. C.)

II. Gerelyvetés.

1. Csorna Kálmán (B. E. A. C.) 34 m. 37.
2. Sailer Gyula (B. E. A. C.) 33 m. 72.
3. Radó Arthur (B. E. B. C.) 30 m. 52.

III. Súlydobás.

1. Kozla András (B. E. A. C.) 11 m. 90 cm.
2. Strausz Gyula (B. E. A. C.) 10 m. 82 cm.
3. Radó Arthur (B. E. A. C.) 10 m. 11 cm.

IV. Távolugrás.

Előmérkőzésben.

1. Gajzágó Tibor (B. E. A. C.) 6 m. 08.
2. Schubert Ernő (M. U. E.) 6 m. 02.
3. Csorna Kálmán (B. E. A. C.) 5 m. 83.

Döntőben:

1. Schubert Ernő (M. U. E.) 6 m. 12.
2. Gajzágó Tibor (B. E. A. C.) 6 m. 08.
3. Csorna Kálmán (B. E. A. C.) 5 m. 83.

V. Diskodobás.

Előmérkőzésben:

1. Kozla András (B. E. A. C.) 34 m. 33.
2. Strausz Gyula (B. E. A. C.) 33 m. 88.
3. Sailer Gyula (B. E. A. C.) 29 m. 22.

Döntőben:

1. Strausz Gyula (B. E. A. C.) 35 m. 84.
2. Kozla András (B. E. A. C.) 34 m. 33.
3. Sailer Gyula (B. E. A. C.) 29 m. 22.

VI. 1/2 angol mértföldes junior síkfutás.

1. Csorna Endre (M. A. C.) 2 p. 22 1/2
2. P. P. Farmer (Cambridge)
3. Wagner József (B. E. A. C.)

VII. 100 yardos síkfutás Budapest székesfőváros tiszteletdíjért.

1. Schubert Ernő (M. U. E.) 10 $\frac{1}{2}$ mp.
2. Mező Béla (M. A. C.)
3. Gajzágó Tibor (B. E. A. C.)

VIII. Rudugrás az egyetemi tanács tiszteletdíjért.

1. Kauser F. Jakab (M. A. C.) 3 m. 13.
2. Silberleitner Ferencz (M. A. C.) 2 m. 80.
3. Kasztriner Árpád (B. E. A. C.) 2 m. 60.

IX. 1/4 angol mértföldes síkfutás Magyarország bajnokságáért.

1. Hellmich Miksa (O. T. E.) 55 $\frac{1}{2}$.
2. Niessner Aladár (M. E. C.)
3. Ullerich Ferencz (B. E. A. C.)

X. 1 angol mértföldes síkfutás.

1. Brédl Pál (M. A. C.) 5 p. 08 mp.
2. Wagner József (B. E. A. C.)
3. Loewe V. Mihály.

XI. 120 yardos gátfutás Magyarország bajnokságáért.

I. előfutam.

1. Mattyók Kálmán (B. B. T. E.)
2. Gerster Károly (M. A. C.)

II. előfutam.

1. Kovács Nándor (B. B. T. E.)
2. Kirchnopf Ferencz (M. A. C.)

Döntőben:

1. Kovács Nándor (B. B. T. E.) 17 mp. (országos rekord.)
2. Mattyók Kálmán (B. B. T. E.)
3. Kirchnopf Ferencz (M. A. C.)

XII. Magasugrás.

1. Gajzágó Tibor (B. E. A. C.) 166. cm.
2. Ruszinkó Miklós (B. E. A. C.) 163. cm.
3. Mattyók Kálmán (B. B. T. E.) 157. cm.

XIII. 804 és fél méteres síkfutás.

1. Speidl Zoltán (B. E. A. C.) 2 p. 07 $\frac{1}{2}$
2. Kardoss Miksa (B. E. A. C.)
3. Wagner József (B. E. A. C.)

Lóverseny.

Budapest, szept. 29

Vasárnap szép idő kedvezett a lóversenyközönségnek, mely ezer számra tolongott a pénztárak előtt. Az érdeklődés leginkább a 30,000 koronával díjazott Földművelési miniszterium díjára irányult, melyre 7 ló állt az indításhoz. A versenyt a nyerőnek jelentett Marathón nyerte meg, míg második Carmin lett. A többi futam is kitűnően sikerült s többnyire a favoritok győzedelmeskedtek.

Az eredmények a következők:

I. Pásztor-díj. 3000 K. Táv. 2000 m. 1. Ugyanaz (lov. Koblícsék), 2. Pázmán (lov. Bonta), 3. Midas (lov. Taral). Tot. 10 : 23.

II. II od oszt. eladóverseny. 3000 K. 2é lovak számára. Távolság 1600 méter. 1. Cassandra (lov. Krouzil), 2. Czipész (lov. Gray), 3. Ahasverus (lov. Adams). Azután: Ismét (lov. Martinkovich), Orgona (lov. Bonta), Abukir (lov. Southey), Fortunatus (lov. Wilton), Sanyi (lov. Slack), Boeskey (lov. Holmes).

III. Földművelési miniszterium díja. 30.000 K. Táv. 2400 m. 1. Marathón (lov. Adams), 2. Carmin (lov. Barker), 3. High Leicestershire (lov. Bulford S.) Azután: Patron (lov. Taral), Igricz (lov. Gray) Sobri (lov. Van Dusen), Perlasz (lov. Bonta). Tot. 10 : 22, helyre 50:72, 74, 170.

IV. Kétévesek handicapja. 3000 K. Táv. 1000 m. 1. Queens Daughter (lov. Slack), 2. Alte Wiese (lov. Baines), 3. Antonia (lov. Zsebők). Azután: Madrid (lov. Taral), Marcheuse (lov. Huxtable), Faulieschen (lov. Adams), Rama thur (lov. Cleminson), Vasco de Gama (lov. Southey), Alföld (lov. Kvarik), Szerencs fel (lov. Holmes). Totalisateur: 10: 98. Helyrefogadások: 50 : 144, 124, 198.

V. Nyeretlen kétévesek versenye. 3000 K. Táv. 1000 m. 1. Aachen (lov. Taral), 2. Szélcsend (lov. Bonta), 3. Talvolta (lov. Dangman). Azután: Ex-Lex II. (lov. Cleminson), Tourist (lov. Barker), Torquemada (lov. Adams), Victoria regia (lov. Smejda), Ikaros (lov. Gray).

VI. Eladók Handicapja. 2000 K. Táv. 1600 m. 1. Becsvágy (lov. Van Dusen) Baratore (lov. Bonta), Mad Girl (lov. Huxtable), Suave (lov. Southey), Margarín (lov. Zsebők), Janova (lov. Maino), Olga (lov. Taral), Kendőz (lov. Slack.) Sajó (lov. Adams.) Totalisateur: 10: 26. Helyrefogadások: I. 50: 60, 96, 100.

KÖZGAZDASÁG

A pozsonyi kiállítás.

A pozsonyi kiállítás II. főcsoportjának (mezőgazdasági termények) juryje a kitüntetésekét következőkép ítélte oda. I. Egyesületek gyűjteményei: diszoklevelet kaptak: a Pozsony, Komárom, Nográd, Fehérmegye gazdasági egylete, a Nyitrai mezőgazdasági egylet, a „Hangya“ szövetkezet, a Magyar Mezőgazdák szövetkezete, a mezőgazdasági házi pari tanfolyamok gyűjteménye. Vasváry hercegprimás tiszteletdíjára kaptak a Pozsony megyei gazdasági egyesület. Aranyérmét: az Ovári gazd. akadémia ifjusági egylete, a sopronmegyei gazdasági egyesület, a hontmegyei és nyitrai megyei g. e. Kiállítási oklevelet: Moson és Veszprémmegyei g. e.

II. Egyesületek gyűjteményeiben résztvevő magánosok diszoklevelet kaptak: Gróf Eszterházy Mihály, Diószegi cukorgyár r. t., gróf Pálffy József, dr. Darányi Ignác komárommegyei földmives iskola, br. Buttler Ervin, br. Friesenhof Gergely.

Aranyérmét: Gr. Pongrácz Frigyes, Gülcher Jakab, gr. Dezasse Ferencz, gr. Pálffy senioratnisi uradalom, gr. Pálffy István, Löwinger Vilmos, Fiedler János, Gonda Béla, Müller Lajos, Scitovszky János, br. Baratta Dragono Alajos, Burghardt Béla-váry Rezső, Bajor József, br. Stemmer Sándor, Jekkel József, Krahl Mátyás.

Ezüstérmét: a pozsony megyei kisgazdák, Kunszt Károly, Wiener Welten lovag, Hg. Pálffy Miklós, gr. Pálffy Béla, ifj. gr. Pálffy János, Cseh Vilmos, gr. Chottek Rezső, Kondor Vilmos, Arvay Miklós és Imre, gr. Zichy János, Darák Samu, Schulpa Alfonz, Ivánka István, br. Wodianer Albert, Vizér Gábor. Bronzérmét kapott 15. kiállítási oklevelet 8 kiállító.

III. *Közreműködésért díszoklevelet* kapott: Rovara Frigyes, Horváth Jenő, Sárközy Aurél, dr. Ybl Felix. *Aranyérmét*: Poór Titusz, Bartal Aurél, Cseh Vilmos, Ferenczy Károly, Schier Lajos, Bauer Ottó, Jabik László, Keller Gyula. *Ezüstérmét*: Gond Ignác, Agoston Miklós, Wallner Ignác, dr. Czobor László, Totovich Kálmán, Sarlay Károly, *bronzérmét* 2, kiállítási oklevelet 12 kiállító.

IV. *Magánkiállítások*. Díszoklevelet: gr. Eszterházy Miklós Mór, Bauer Ottó, Hungária kénsavgyár. *Bármegyei tiszteletdíj* kapta: Gr. Eszterházy Mihály uradalmi, a *petőházi repacukorgyár tiszteletdíj* kapta: a Thonet-család, n.-ugrózi urad. *Aranyérmét*: Asbóth János és neje, Thonet család uradalmi, Mándi Béla, Elek Emil, Lipót és Béla, hg. Eszterházy-féle zicsfalvai béruradalom Weisz Oszkár, bpest-kőbányai trágyszárítógár r. t. Ezüst érmét: Gróf Erdődy Ferenc uradalmi, Berky György, Takách Mihály, dr. Istvánffy Gyula, magyar tőzészoró clozettgyár. Bronzérmét nyertek 17-en.

V. *Közreműködésért*: díszoklevelet nyertek: Krolopp Alfréd, Károly Rezső, Faragó Lipót, Józsa László, Kelen József, Vályi Béla, Bíró Elek. *Aranyérmét* Paulini Béla, Massát J. igazgató (Sárvár) Szilárd Gyula, Vörös Sándor. Skorpil Ede, Dr. Gay Károly.

VI. *Allami intézeteket*, melyek versenyen kívül állították ki, részvételért díszoklevéllel, ezeket tüntették ki: m. kir. növénytermelési kísérleti, m. kir. növényélet és kórtani állomás (M.-Ovár), földtani intézet, rovarügyi állomás, vízépítészeti igazgatóság, kulturmérnöki hivatal (Komárom, Szombathely, Pozsony), folyammérnöki hivatal (Pozsony és Komárom). A vágbalparti és az alsócsallóközi ármentesítő társulatokat végül a morvaszabályozási kirendeltséget.

Telefonon jelentik: a pozsonyi kiállítást ma meglátogatta Rimely Károly beszercebányai püspök. Ugyancsak ma tanulmányozták a kiállítást hadsereg ellátás szempontjából a közös hadsereg intendatúrájának kiküldöttei, kiket Rodiezy Jenő kalauzolt.

Csödbe jutott német gyár. Német pénzügyi körökben nem kis feltűnést és meglepetést kelt a manheim-rheinai vegyészeti gyár csödjé, melyet a társaság felügyelő bizottsága szükségesnek tartott bejelenteni. Egy revízió alkalmával ugyanis kiderült, hogy a társaság könyveit és mérlegeit már évek óta meghamisították. A társaság, mely évek óta 7-1/2 százalékos dividendát osztott szét részvényesei között, valójában már évek óta veszteséggel dolgozott s a 2 és fél millió márkát kitevő egész részvénytöke elveszett.

A központi vásárcsarnok árai. *Vamos és Bruszt* hatósági közvetítők üzleti jelentése.

A hétfői nap forgalma csendesebb lefolyású volt a rendszeres hetekénti vásároknál, de mindazonáltal élénknek mondható.

Az üzlet részleteiben a következőképp alakult: Húsfelek: vidéki marhahús eleje 66--76, hátulja 76--88 korona 100 kilónként. Öltött borjúk bőrben hosszan súlylevonás nélkül 90--104 fillérrel keltek el kilónként. Szalonnás sertések kilója 90--104 fillért jegyez.

Tojásban változatlanul szilárd az üzlet, ma I. r. friss telt tojás 74--77, apadt 68--71 koronát jegyez eredeti lánánkint.

Vágott baromfi iránt igen élénk az érdeklődés, ma szépen, tisztán kezelt hizott ludak kilója 1.05--1.10 koronával nyertek elhelyezést.

Tejtermékek. I. r. szövetkezeti tevaj 1.90--2.20, II. r. szövetkezeti 1.40--1.60, tehén-turó 16--20 fillért jegyez kilónként minőség szerint.

Vadléltek. Nagynyulak darabja 2.40--2.60, stül-dőké 1.00--1.60, fogoly párja 1.60--2.20, fácán 4--4.50 korona. Szarvas 40--50, vaddisznó 60--80, zerge 70--80 fillért jegyzett kilónként, nagyság szerint.

Szőlő mézesfehér 20--24, oportó 20--24, chasselas 26--35, passatutti és muskotály 36--42 fillért jegyzett kilónként.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonátözsde.

Készárúüzlet.

Gyenge kereslet mellett lanya volt ma a handulat a készárúpiacra. A malmok az ajánlatoknál árengedményeket igényeltek, mely igények részben kielégítést is nyertek, amennyiben egyes tételek 2 1/2, mások pedig 5 fillérrel keltek el olcsóbban. A forgalom 29.000 métermázsa volt.

Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki:* 300 mm. 82 kgr. 7 K. 55 fillér, 200 mm. 82 kgr. 7 K. 52 és fél fillér, 150 mm. 82 kgr. 7 K. 55 fillér, 100 mm. 82 kgr. 7 K. 35 fillér, sárga, 100 mm. 89 kgr. 7 K. 45 fillér, 200 mm. 81.5 kgr. 7 K. 33 fillér, 100 mm. 81.5 kgr. 7 K. 50 fillér, 100 mm. 81.5 kgr. 7 K. 52 és fél fillér, 500 mm. 81.5 kgr. 7 K. 55 fillér, 200 mm. 81 kgr. 7 K. 50 fillér, 100 mm. 81.5 kgr. 7 K. 50 fillér, 100 mm. 81 kgr. 7 K. 50 fillér.

100 mm. 81.5 kgr. 7 K. 50 fillér, 500 mm. 81 kgr. 7 K. 55 fillér, 1200 mm. 81 kgr. 7 K. 50 fillér, 300 mm. 81 kgr. 7 K. 50 fillér, 200 mm. 81 kgr. 7 K. 50 fillér, 100 mm. 81 kgr. 7 K. 40 fillér, 100 mm. 81 kgr. 7 K. 25 fillér, sárga, 300 mm. 80.5 kgr. 7 K. 55 fillér, 200 mm. 80.5 kgr. 7 K. 40 fillér, 200 mm. 80.5 kgr. 7 K. 45 fillér, 250 mm. 80.3 kgr. 7 K. 30 fillér, 300 mm. 80 kgr. 7 K. 50 fillér, 100 mm. 80 kgr. 7 K. 30 fillér, 800 mm. 80 kgr. 7 K. 32 és fél fillér, 200 mm. 80 kgr. 7 K. 30 fillér, 100 mm. 80 kgr. 7 K. 20 fillér, kevert, 200 mm. 78.5 kgr. 7 K. 30 fillér, 100 mm. 78.5 kgr. 7 K. 30 fillér, sárga, 100 mm. 78.5 kgr. 7 K. 25 fillér, felső, 800 mm. 78.5 kgr. 7 K. 10 fillér, sárga, 100 mm. 78 kgr. 7 K. 15 fillér, sárga, 100 mm. 78 kgr. 7 K. 15 fillér, sárga, mind három hónapra.

Fejermegyei: 500 mm. 80 kgr. 7 K. 25 fillér, három hónapra.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 82 kgr. 7 K. 30 fillér, 100 mm. 82 kgr. 7 K. 25 fillér, sárga, 100 mm. 81.5 kgr. 7 K. 35 fillér, 100 mm. 81 kgr. 7 K. 15 fillér, 100 mm. 81 kgr. 7 K. 25 fillér, kevert, 600 mm. 81 kgr. 7 K. 25 fillér, 700 mm. 80.5 kgr. 7 K. 17 és fél fillér, 600 mm. 80 kgr. 7 K. 17 és fél fillér, 100 mm. 78.5 kgr. 7 K. 17 és fél fillér, 300 mm. 80 kgr. 7 K. 17 és fél fillér, 100 mm. 71.5 kgr. 7 K. 15 fillér, 100 mm. 78.5 kgr. 7 K. 15 fillér, 150 mm. 78.5 kgr. 7 K. 25 fillér, 200 mm. 79.5 kgr. 7 K. 20 fillér, 600 mm. 79.5 kgr. 7 K. 10 fillér, 100 mm. 78.5 kgr. 7 K. 25 fillér, 200 mm. 79.5 kgr. 7 K. 07 és fél fillér, 100 mm. 78 kgr. 7 K. 07 és fél fillér, 200 mm. 78 kgr. 7 K. 20 fillér, 200 mm. 78 kgr. 7 K. 22 és fél fillér, 100 mm. 78 kgr. 6 K. 75 fillér, búkköny, 300 mm. 77 kgr. 7 K. 12 és fél fillér, 200 mm. 76 kgr. 6 K. 60 fillér, úszkös, 300 mm. 81 kgr. 7 K. 22 és fél fillér, 300 mm. 81 kgr. 7 K. 17 fillér, sárga, mind három hónapra.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 82 kgr. 7 K. 35 fillér, 200 mm. 79.5 kgr. 7 K. 15 fillér,

Kalocsai: 2660 mm. 78.2 kgr. 7 K. 35 fillér,

Babátai: 5000 mm. 78.6 kgr. 7 K. 17 és fél fillér,

Bácskai: 1400 mm. 79 kgr. 7 K. 35 fillér,

1100 mm. 77.7 kgr. 7 K. 17 fillér.

Csapi: 1000 mm. 77.2 kgr. 7 K. 25 fillér.

Szandai: 3300 mm. 78.8 kgr. 7 K. 25 fillér.

T.-Becsei: 3500 mm. 77 kgr. 7 K. 02 és fél fillér.

Rozs: 500 mm. 6 K. 30 fillér, 300 mm. 6 K. 30 fillér, 200 mm. 6 K. 30 fillér, 150 mm. 6 K. 30 fillér, 200 mm. 6 K. 27 1/2 fillér, 200 mm. 6 K. 27 és fél fillér, 150 mm. 6 K. 27 és fél fillér, 200 mm. 6 K. 29 fillér, 200 mm. 6 K. 10 fillér készpénzfizetés mellett, 100 mm. 6 K. készpénzfizetés mellett mind három hónapra.

Árpa: 300 mm. 5 K. 47 és fél fillér, 730 mm. 5 K. 40 fillér, 300 mm. 5 K. 40 fillér készpénzfizetés mellett, 150 mm. 5 K. 25 fillér készpénzfizetés mellett, 170 mm. 5 K. 20 fillér készpénzfizetés mellett, mind három hónapra.

Zab: 100 mm. 6 K. 80 fillér, 100 mm. 5 K. 75 fillér, készpénzfizetés mellett.

Tengeri: 600 mm. 5 K. 70 fillér készpénzfizetés mellett.

Köles: 100 mm. 5 K. 60 fillér készpénzfizetés mellett.

Az árak 50 kg.-kint koronaértékben értendők.

Folyó hó	26-án este 6 órától	28-án 6 óráig
érkezett	elment	
buza	77.290	8.285
rozs	3.227	211
árpa	3.834	—
zab	14.797	2.100
tengeri	609	5548
repce	1245	—
liszt	315	25.020
korpa	—	5.710

Határidőüzlet.

Nagyobb lebonyolításokra lanya irányzat uralkodott a határidőüzletben is, ennek következtében az árfolyamok lemorzsolódtak.

Délben jegyezz:

Októberi buza	6.84—6.85
Buza 1903. áprilisra	7.11—7.12
Októberi rozs	6.12—6.13
Rozs áprilisra	6.20—6.27
Októberi zab	5.61—5.62
Zab 1903. áprilisra	5.90—5.91
Máj. tengeri 1903.	5.48—5.49

Értéktözsde.

Előtözsde. Osztrák hitel 686.50, magyar hitel 727.—, 4 százalékos arany —, korona —, leszámítoló —, jelzálog —, rimamurányi —, államvasut 716.50, déli vasut —, Alpesek —, márka —, városi villamos —, ipar és kereskedelmi bank —, közuti vasut —, korona.

Zdrlat. Osztr. hitel 686.25, magyar hitel 727.—, 4% aranyj. —, korona —, leszámítoló —, jelzálog —, rimamurányi —, államvasut 716.50, déli vasut —, alpesi —, márka —, városi villamos —, ipar és kereskedelmi bank —, közuti vasut —.

REGÉNY-CSARNOK.

A határszélről.

Regény.

(14)

Írta: Kupcsayné Molnár Julia.

— Soha, — mordult rá Salka. — Románia őrzi érdekeit, mert csak a magáét kell tekintenie.

— Hja, kinek-kinek, mint a szentnek is, maga felé hajlik a keze, — nevetett Simon — csak a mi érdekeink a Csáky szalmája. Mire az erdélyi iparnak más piacot teremtenek, mert megakarnák menteni a határszéli iparral a hatóság jólétét, az már addig román területen virágzik és legjobb iparosaink vagy tönkremennek, vagy akkor már ott vannak itthon.

— Mondta a multkoriban az a brassói posztós, ki itt megpihent, hogy a katonaság számára posztót és bakancsot a brassóiak fognak szállítani. Vágott szavába az örné.

— Csakhogy Frits báró vállalta az egészet és épen úgy, mint a kormány ő sem bajlódhatik az egyes szegény iparosokkal és átadta az egész vállalatot százalékra Mann brassói bankárnak.

Simonné is nevetett. — A Martianu embere. Hej de nagy és okos — gazemberek. Lám így segíti elő a magyar vállalkozó is — vaksággal verve — még könyörületességével, jó akaratával is iparosaink tönkremenését.

— A csempészett gyapjút, bőrtet stb. feldolgoztatta Manin velők. Ok szedik a magyar vállalat teffelét, ők gyarapodnak, leginkább Martianu és Manin.

— Ha aztán az ilyen munka is szünetel, iparosaink veszik a vándorbotot, átmennek és dolgoznak ott tovább, legtöbbször a Martianu gyárában. Martianu meg beleül a bársonyszékbe, hazájának fellendült ipara körül szerzett érdemeiért.

— Ugyan mit okoskodtok, — legyintett kezével az őr. — vigye ördög a nagy urakat és dolgukat. Legokosabb a szegény embernek, ha nem lát, nem hall semmit, különben úgy jár, mint itt, la, az okos Salka urfi. Nevetett gunyosan és rámutatott.

— Honnan is vette bátorságát és miért jelentette fel Nicolait és a többi csempészt? Hát nem tudta, hogy Martianu birtokán, mint jószágfelügyelő, udvarbírók, nagy bérlők szerepelnek: ő tartja védőleg kezeit felettük.

— Azért, — lökte el maga alól a széket Salka, mintha valamennyi fejének szánta volna — mert Martianut, ami jó barátunkat — felkaczagott — a sokat emlegetett jövő nagy emberét, a miniszterelnök vejét szolgálják, nincs kizárva, hogy ők a legveszedelmebb csempészek, még pedig uruk megbízásából, annak hasznára. Allítom, épen azt akartam bizonyítani azokkal a táviratokkal és irásokkal, melyek az én kezembe jutottak és melyeket elvettek tőlem erőszakkal és fenyegetésekkel üldöztek. Rég sejtem, sőt most bizonyosan tudom, hogy a csempészek és a csempészet vezére, minden utjok irányítója, nem más mint Martianu. Tudom, hogy igazam van.

— Nos mit ért el vele? Elcsapták hivatalból és üldözték, — és Simon megerősítésül öklével az asztalra ütött.

— Maga után küldték Vargát is, ki osztott gyanujában és azt merte állítani, hogy a Vladuescunak czimzett kényes és gyanus tartalma távirat Nicolaitól van és hogy az a bizonyos Vladuescu a hatalmas Martianu.

— Ne akarjon az ember mindent tudni, sem kikötni olyanokkal, kiknek tele a zsebük, hatalmak nagy és egyik kezük mindig a revolver ravaszán van. Nem tanácslom, hogy sokat járjon az erdőben. Sokat tudunk mi is, igazat is adtunk, úgy suttogomban, de hallgattunk.

— Már én tőlem akár ez órában csempészhetnek ezeket érőt, én elkerülöm, megakadályozni úgy sem tudnám, legfeljebb egy golyót kapnék a hasamba.

Vette a pálinkával telt hosszunyaku tüveget, nagyot huzott belőle, de le sem nyelte még az utolsó kortyot annyira fülelt a fülhangzó kutyaugatásra.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: Csiktoplócai Lázár Elemér.

Telefon számunk: 154.

Fióktüzetünknel a ház lebontása miatt nagyon olcsó árak.

1 legujabb angol homespun női gallér 110 cm. hosszú, remek színekben . 6.50 frt.
 1 nagyon elegáns francia batiszt pongyola . . . . . 4.50 "
 1 elegáns utcai ruhára való angol zephir, minden hozzávalóval és díszszel 2.50 "
 Legfinomabb francia battist tejjes ruhára, minden hozzávalóval és csipkedézzel 2.95 "

Francia delein, remek színek és mintákkal, egész pongyola vagy ruhára való, hozzávalóval és díszszel (7 m.) . . . 4.- frt.
 Legfinomabb Cloth, remek színekben, selyem fényű blousra, alsó szoknyára stb. alkalmas, 140 cm. széles, méterenként . . . . . -70 "
 1 ablakra való csikos tunis-szővet függöny bordó, teget és krém színben 1.50 "

Gyönyörű mintás csipkefüggönyök, m.-kint -20, -30, -35, -50, -60 frt.
 1 legfinomabb cloth vagy cachmir paplan 2 személyre való, minden színben 4.50 "
 Paplanlepedő finom vászonból . . . . . 1.80 "
 1 vég remek Herczeg-vászon 30 rőt. . . 5.25 "
 1 vég dunna-vászon 30 rőt. . . . . 3.95 "
 1 vég finom chiffon 30 rőt. . . . . 4.75 "
 1 vég lepedő-vászon varrás nélkül. . . 7.50 "
 1 vég czérna-kanavász 30 rőt. . . . . 3.80 "

Vidékre utárvét mellett lelkiismeretes kiszolgálás.

Pártoljuk a magyar céget!

HERCZEG és HORVÁT BUDAPEST,

VII. ker. Kerepesi-út 52. sz. a. Adria-szállóval szemben

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1902. szeptember 30-án.

M. kir. Operaház.
 Hoffmann meséi.
 Kezdeté 7 órakor.

Magyar színház.
 A sötét kamra.
 Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.
 Vasgyáros,
 Kezdeté 7 órakor.

URÁNIA
 Angol élet.
 Kezdeté 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.
 Fachon asszony lánya.
 Kezdeté 7 órakor.

Fővárosi nyáriszính.
 Bánk Bán.
 Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.
 A három grácia.
 Kezdeté fél 8 órakor.

Városligeti szinkör.
 Rabélet.
 Kezdeté 7 órakor.

KÁVÉ

tartós vászonzacskóban
 4 1/2 kiló Cuba-kávé frt 7.50
 4 1/2 " Gyöngy-kávé " 7.50

Belák István
BUDAPEST,
 VII. Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Legjobb árban veszem forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, és eladok.
PRÜCKLER J.C.
BUDAPEST,
 IV., Koronaherczeg-utca 3. szám.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomag s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapnak mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatreméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot, magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, akik fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikás bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodás eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket.

Óreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical institutnak az alant jelzett címre, ahonnan a csomagot rögtön elküldik.
 Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol Magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap, magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni.
 A levelet így kell címezni:
 State Medical Institute, 75 Elektron Building, Fort Wayne Ind. Amerika,
 A levelek mindig bérmentesítendők.

A megszünt **HATSCHEK MIKSA** cég tulajdonosa. **HATSCHEK IZIDOR** látószerező, Budapest.
 Ideiglenes helyisége:
 IV., Irányi-utca 12. (Váci-utcai sarokház.)

Színházi látószék 4 főtől feljebb. Kétnes vadász- és verseny-látószék 8 főtől feljebb. Szemüvegek, orrszerítők és lorgnetták 1 főtől feljebb. Légsúlymérők 4 főtől feljebb. **Hőmérők** 40 krtól feljebb. **Orvosi hőmérők** 4 főtől feljebb. **MŰSZEMEK** dús választékban, (nalam minden fajtalam nélkül be is tétetek).
Állat- és bábúszemek.
 Jelmez és népviseletű fényképek (színes) nagy választékban.
 Fényképező gépek 2 frt 50 krtól feljebb.
 Fényképezési felszerelések olcsó árakért.
 Bizományi raktár:
 Gummi- és **halhólyag-óvszer** és női szivacs. Tucatja 1 főtől 10 frtig. (A legn. titoktartás mellett küldetnek el.)
 Kétnes minőségű (valódi párisi) szappan:
 „Savon perfectionné” drbja 30 kr. tucatja 3.40.

A legnagyobb világhírű cipő-áruház
 Budapeston
Agulár Dávid
 Erzsébet-körút
 6/c szám.

Ingyen féltalp v. sarok v. bármily javítás.
Ingyen színes vagy feketebőrkenőcs vagy suvix.
Tartósságáért írásilag jótállók.

Nem tetészet esetén a cipőt kicserélöm vagy a pénzt visszadom.

Női-cipők:	Férfi-cipők:
Zergo, cugos v. fűrés 3.-	Morjubőr, cugos, sima v. 3.-
Zergo, gombos, kecskaszőr 3-30	Ésötös 3.-
Szervó, lakt v. kecskaszőr 3-60	Víz-calf, fűrés v. betétes 3-20
Fűrés 3-60	Föltűző elegáns box-calf 4.-
Zergo v. színes kereszt-csattal 2-20	Pincérelpő, alacsony sarok 1-20
Lantia, szivalaku cugos 2-60	Szegényeknek uri v. női cugos 2-30

Gyár saját háromemeletes házamban, 80 lakóval, hol 600, mint 100 munkást foglalkoztatok. Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelésnél olyant küldök, mintha az illető kiválasztotta volna. Árjegyzék 600 100 díttal azonnal bérmentve és ingyen.

Butor
 készpénzért vagy részlet-
 fizetésekkel legolcsóbban
Fuchs Bódognál kapható
BUDAPEST, VIII., József-körút 20.
 Könyves árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, olvámolva és bérmentve utárvétellel küld.

1 kiló háztartási kávé	frt 1-15	1-20	1-30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	" 1-40	1-60	2.-
1 kiló Mocca-kávé	" 1-40	1-60	2.-
1 kiló Arany Jáva	" 1-40	1-60	2.-
1 kiló igen finom pörkölt kávé	" 1-30	1-60	2.-

Eisele-kávérakia
BUDAPEST,
 Nefelejts-utca 5-ik szám alatt.

77711/1902. I/I-a.

Faeladási hirdetmény.

A zágrábi kir. erdőigazgatóságnál 1902. évi október hó 14-én délelőtt 10 órakor másbéli ajánlatok után nyilvános árverés fog tartatni, a draganeci kir. erdőgondnokság IX. vágássorozata 1-ső tagjának 2. 3. 5. és 10. osztagát és 11-ik tagjának 12/1. 13. 13/a. 14. és 15. osztagát magában foglaló NARTA nevű 692 hold kiterjedésű erdő-részben előforduló 1887 drb tölgy, 21998 drb bükk- és gyertyán, 19208 kőris és 40260 drb különféle, összesen 9263 m³ mü- és 45627 m³ tűzifára becsült törzsek eladása iránt 253902 (Kétszázötvenháromezerkilencszázkettő) korona kikiáltási ár mellett.

Az árverési és szerződési feltételek, úgy a zágrábi kir. erdőigazgatóságnál valamint a draganeci kir. erdőgondnokságnál is a hivatalos órákban megtekinthetők.

Budapest, 1902. évi szeptember hóban.

M. kir. földmívelésügyi Minister.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát először kell felírni. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fillérbe, vastagabb betűből 4 fillérbe kerül. Fővilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot közlik vele. Levélheli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyegzet mellékelik. Vidékről igen kedvezően befizethető az apró hirdetések postautalványával, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, Vármház-körut 8. sz.

Olcsó, megbízható,

szabómester, Szűcs Lajos Bpest, Nyárutca 8., aki 12 forintért finom szövettől készít egy teljes férfiöltönyt, felöltőt vagy téli kabátot mérték után, a legújabb divat szerint. Mielőtt ruhát rendel, sziveskedjék saját érdekében mintákat mértékvételi utasítással kérni, melyet rögtön ingyen küld.

Több száz elismerőlevél.

Teljes házi előnyomda

csak 4 korona, mely áll 25 drb. különféle himbözömintából, 1 állandó festékpárna, mely 5 évig magától adja a festéket. Feltétlenül szükséges minden családnál. A megrendelésnél a monogramok betűjét kérem. Küldök utánvételt vagy az összegelőre beküldése után. Cim: Klein Samu, Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 45.

BUTOROK

uj, valamint csak kevésbé használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólászekrény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Mindennemű **TAVSZEREK,** füzetek, rajztömbök, festékek stb. olcsó áron kaphatók.

BARTA LAJOS papir-író-és rajzszerekeskedésében Budapest, V. ker., Lipót-körut 20 szám.

Csemegezőlöt, chasselas, muskotály stb. fajokból 5 kilós postakosaraként *bermentve* 2 korona 80 fillérért szállit Gyomá (Békésmegye) *Vidovszky* Eerenz szőlőtermelő.

Egyházi szerek, lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók: **Szűts és társánál** Budapest, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök olcsón eladotnak. Temesváry Géza és Társa. V., Visegrádi-ut 27.

Butor

Készletem tulhalmazása eladók hálószobát, ebédlőt, darabonként is az elkészítési áron. Reich Mór asztalos mester, Budapest, dohányutca 26.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban, **BUDAPEST,** IV Vármház-körut 8. z

TILLER MÓR ÉS TÁRSA
osászari és királyi udvari szállítók.
Magyarország első egyenruha készítő intézete
BUDAPESTEN, Váci-utca 35. szám alatt.

ÜZLETÁGAINK:
EGYENRUHAK. Magyar díszruhák.
LIBERIÁK. Polgári ruhák.
FEHÉRNEMŰEK. VIVOSZEREK. Párbauszerek. Legyek és forgópisztolyok. Árdekek, sarkantyúk. Erdemjелеk és szallagok. Utazó bőröndök. **Borneműek.** Arany és ezüst himbözések. Készítők, stb.

Vívó- és párbauszereket: kardok 4-6-8 kor., álcák 5-8-12 kor., keztük 2-3-4 kor.

Kalapokat: egyenruhához és polgári használatra 4-5-6-7-8 korona.

A világ legrészebb utazó-bőröndjei legolcsóbbtól a lefinomabb minőségig 10 kor., 15 kor., 20 kor., 30 kor., 40 kor., 60 kor.

Képes árjegyzéket minden cikkről kívánatra ingyen és bermentve küldünk.

Mindenkinek ifjlesztője a szürke haj.

Számos szer lett a szürke haj elpálástól mentve hatástalanul elhasználatva. Sok kísérlet után végre sikerült **Huszár-féle** **Hajregenerator-ában** egy hatásos szeret találni, melyvel megújított haj és szakáll a volt hajszín, barna, fekete vagy szőke visszanyerhető anélkül, hogy a fej bőrére és fehérméreg bepiszkolódna. 1 kis üveg 2 kor.; nagy üveg 4 kor. 50 fillér.

Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerészműhely, Király-utca 12. sz., Dr. **Egger Nádor** gyógyszerárban, Váci-körut 17. sz.

Alapított 1800-ban. * Alapított 1800-ban.

Első hazai zongoragyár!
Hevesi Balázs utóda Harkai M. zongoragyáros, állami iskolák szállítója, ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyen bármely külföldi zongorákkal. Budapest, Deák-tér 6. szám. (Anker-udvar.) Milleniumi nagy éremmel, kitűnő jó és szép munkahaladás, jó ízlés, versenyképességért 1893. évi iparegyesületi ezüst-éremmel kitüntetve. Elvállalok minden e szakmába vágó javítást, hangolást és levágást.

Kávé és tea árai:

1 kiló háztartási	1.20 frt.
1 " verseny Portorikó	1.30
1 " Portorikó	1.50
1 " gyöngy, finom	1.50
1 " mokka	1.40
1 " mokka, legfinomabb	1.60
1 " arany Java	1.40
1 " arany Java, legfinomabb	1.60
1 " Kuba, finom	1.70

Különösen ajánlom kitűnő frissen pörkölt kávéimat.

1 kiló vegyes pörkölt	1.40
1 " finom pörkölt	1.60
1 " Kuba, pörkölt	1.80

Kávéhoz csomagolható:

1/4 kiló Mandarin-tea csász. kev.	1.60 frt.
1/8 " Mandarin-tea csász. kev.	0.85
1/4 " háztartási tea	1.25
1/8 " háztartási tea	0.65

4 1/2 kilós postaszék megrendelésnél már vidékre is teljesen bermentve és elvámolva küld **Balogh László** kávé- és teakivíteli üzlete **BUDAPESTEN.**
Főüzlet: VII., Rottenbiller-utca 12. sz. Fióküzletek: VI., Andrásy-ut 36. és VII., Dohány-utca 61.

Box Calf

Borjubőr ma a világ legjobb és a legtartósabb bőre, nem kell vixolni, viseletben pedig szép és elegáns. Mertkül elegendő a lábnak papiroson való körülrajzolása. — Kizárólag saját készítmény. Föltétlen jó állás. Árjegyzék ingyen és bermentve.

Borjubőr sima, stapára való 3.20. Borjubőr betétes 3.—. Borjubőr bergsteiger, gaviálér forma 3.20. Box-calf, bergsteiger, feltűnő elegáns 4.—. Divatos barna bagaria bergsteiger, elegáns 4.— Lakk, cugos v. bergsteiger 4.—. Női serge cugos v. fűzős 3.—. Box-calf fűzős 3.50. Barna divatos fűzős v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. fűzős 3.50. Gyermekcipők 3 évig 1.—.

Nem tetszőt készséggel kicserélek. **Agulár Ede** Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 22. sz. az Uránia-színházzal szemben.

Minden gondot és fáradságot megtakarítanak a t. butorvevők, ha egyszerűen a régi, elismert hírnevű

Sárkány és Schütz

butorcéghez, Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 12. szám alatt a New-York kávéházzal szemben fordulnak, a hol is mindenkor dusan felszerelt raktára található a minden fajta masszív kivitelű butoroknak a legjutányosabb áron irásbéli jótállás mellett. Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló közönséget **Sárkány és Schütz** butorog, kárpitosok és díszítők Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. sz. a New-York kávéházzal szemben.

Óriási pénz-

megtakarítás, ki fehérmű és férfidivat-cikkek szükségletét nálam fedezi.

Rendkívüli mérsékelt árak:

Férfiing, sima mell	1.25, 1.50, 1.75, 2.—	Alsónadrág, legjobb kőpper	80—1.20
Férfiing, redős mell	1.60, 1.90, 2.— 2.50	Uj! Szabályozható Uj!	1.20—1.50
Szines, batiszt mell	1.50	Fiúing gallérral vagy anélkül	1.10
Egész szines	1.75	Férfi- és női divatujdontság.	

Allandóan feltűnést keltő nyakkendő-ujdonosságok tiszta selyemből 50 krajcártól. Intézeti fehérműek és kötények minden kivitelben legolcsóbban. **ADLER D. ADOLF** uri- és nőidivat nagyáruháza Budapest, Váci-körut 19/B sz. (Lázár-u. sarok.) Vidéki megrendelések különös gondnal eszközöltetnek.